

mulighed for talmæssigt at følge med i, hvordan det her i praksis udvikler sig på forskellige områder, synes jeg bestemt, at vi skal være åbne over for at se på, hvordan vi får lavet en statistik på området, der fortæller noget om, at lovgivningen gerne skulle få en virkning og være med til at nedbringe antallet af langvarige sigtelsler og varetægtsfængslinger.

Jeg takker for den meget brede opbakning, der har været til lovforslaget.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr.

B 64:

Forslag til folketingsbeslutning om Folketingets Ombudsmands beretning for året 2006.

Af Retsudvalget.

(Fremsættelse 21.02.2008 i betænkning fra Retsudvalget).

Kl. 17:35

Forhandling

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Forhandlingen er åbnet.

Ønsker nogen ordet?

Da ingen har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Ønskes der udvalgsbehandling?

Da det ikke er tilfældet, går forslaget til folketingsbeslutning direkte til anden og sidste behandling.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

16) 1. behandling af beslutningsforslag nr.

B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om velfærdsbesøg i kvæg- og svinebesætninger hvert tredje år.

Af Kristen Touborg (SF), Bjarne Laustsen (S), Gitte Seeberg (NY) og Per Clausen (EL) m.fl. (Fremsættelse 22.01.2008).

Kl. 17:36

Forhandling

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 17:37

Justitsministeren (Lene Espersen):

Efter beslutningsforslaget pålægges regeringen at indføre velfærdsbesøg hvert tredje år i alle danske kvæg- og svinebesætninger med virkning fra den 1. april 2008. Der er tale om en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 109 om brugerbetalte velfærdsbesøg i kvæg- og svinebesætninger, der blev fremsat den 2. marts 2007, idet det tidligere forslag også indeholder et forslag om brugerbetaling, som ikke er gentaget i det beslutningsforslag, vi behandler i dag.

Jeg vil gerne indlede med at slå fast, at regeringen fuldt ud kan støtte intentionerne bag beslutningsforslaget, nemlig at vi løbende skal arbejde for at sikre et højt dyrevelfærdsniveau i dansk landbrug, herunder i kvæg- og svinebesætninger.

Jeg skal i den forbindelse også allerede nu gerne medgive, at vi endnu ikke har nået målet. Det indikerer bl.a. de tal, som der i bemærkningerne til beslutningsforslaget er henvist til, og de konkrete sager om uforvarselig behandling eller ligefrem vanrøgt af dyr, som vi med jævne mellemrum hører omtalt i medierne.

Regeringen er derfor også meget positivt indstillet over for initiativer, der kan forbedre velfærden for dyrene i besætningen. Spørgsmålet er så bare, hvordan vi også på længere sigt bedst sikrer et højt dyrevelfærdsniveau, herunder i de besætninger, som dette beslutningsforslag vedrører.

Efter forslagsstillernes opfattelse er svaret på det spørgsmål en forstærket kontrolindsats fra myndighedernes side, idet en sådan forstærket indsats vurderes at ville have en generel præventiv effekt. Det svar tror regeringen ikke rigtig på. Vi mener, at svaret findes et andet sted. Der-

med ikke sagt, at der ikke fremover skal udøves kontrol fra myndighedernes side, for det skal der naturligvis, men efter regeringens opfattelse skal det fremtidige kontrolsystem på dette område frem for en forøgelse i antallet af kontroller tilrettelægges på en bedre og mere effektiv måde, end det hidtil har været gjort, ligesom kontrolsystemet skal kombineres med en række andre tiltag, der i langt højere grad end hidtil inolverer og dermed ansvarliggør navnlig besættningsejeren.

Før jeg går mere i detaljer med regeringens strategi, vil jeg kort redegøre for den velfærdskontrol, som finder sted i dag, og de problemer, der efter regeringens opfattelse vil være forbundet med den kontrolmodel, som der lægges op til i beslutningsforslaget. Men lad mig dog allerede nu sige – så det ikke kommer som nogen overraskelse for nogen – at vi fra regeringens side ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Som reglerne er i dag, foretager fødevareregionerne hvert år en stikprøvekontrol af mindst 5 pct. af alle besætninger med mindst ti landbrugsdyr og heste. En del af besætningerne udpeges på grundlag af risikoparametre som f.eks. besætningsstørrelse og medicinforbrug, mens de resterende besætninger udpeges tilfældigt ved udtræk i Det Centrale Husdyrbrugsregister.

Fødevarerstyrelsen har oplyst, at det i 2008 drejer sig om velfærdskontrol af 735 kvægbesætninger, 397 svinebesætninger og 268 besætninger med andre dyrearter, som f.eks. får, heste og fjerkræ m.v.

Ud over den her omtalte kontrol følger det af dyreværnslovens § 3, at den, der erhvervs-mæssigt holder dyr, skal sørge for, at dyreholdet tilses af en dyrlæge mindst en gang årligt. Denne forpligtelse for besættningsejeren til at lade sit dyrehold tilses af en dyrlæge mindst en gang årligt skal sammenholdes med den anmeldelsespligt, som dyrlægerne har efter dyreværnslovens § 20. Anmeldelsespligten betyder, at en dyrlæge, der bliver bekendt med, at et dyr behandles uforsvarligt, har pligt til at anmelde dette til politiet. Begge bestemmelser er i øvrigt strafbelagt. En besættningsejer, der ikke sørger for dyrlægetilsyn, kan således straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder, og en dyrlæge, der tilsidesætter sin anmeldelsespligt, kan straffes med bøde.

Et krav om, at der skal aflægges velfærdsbesøg i alle kvæg- og svinebesætninger hvert tredje år, vil med de cirka 22.600 svine- og kvægbesætninger med mere end ti dyr, der er i Dan-

mark i dag, betyde, at der skulle gennemføres velfærdskontrolbesøg i knap 7.500 kvæg- og svinebesætninger om året. Holdes dette antal velfærdsbesøg op imod de godt 1.100 velfærdsbesøg, der finder sted i dag, er der virkelig tale om en markant forøgelse. Og en så markant forøgelse af antallet af velfærdsbesøg vil ifølge Fødevarerstyrelsen medføre betydelige meromkostninger.

For at gennemføre de mange velfærdsbesøg er det endvidere Fødevarerstyrelsens skøn, at der vil skulle ansættes et betydeligt antal ekstra dyrlæger, hvilket i sig selv udgør et problem, da der i øjeblikket er mangel på dyrlæger i Danmark.

Det er i øvrigt i den sammenhæng også vigtigt at have for øje, at en myndighedsbaseret velfærdskontrol hvert tredje år desværre ikke vil kunne forhindre, at de frygtelige sager om døde og vanrøgtede dyr, der indimellem omtales i medierne, vil kunne opstå. Der er nemlig i sådanne sager typisk tale om tragiske hændelser, som ingen kan forudsige, og som udvikler sig meget hurtigt – nogle gange i løbet af få uger.

Når vi fra regeringens side ikke kan støtte beslutningsforslaget, skyldes det ikke kun det forhold, at det øgede ressourceforbrug efter vores opfattelse ikke vil kunne forventes at stå mål med det resultat, som vi ville kunne opnå med en markant forøgelse af antallet af velfærdskontroller, eller det forhold, at der på grund af den aktuelle dyrlægемangel vil være rent praktiske problemer forbundet med at gennemføre en sådan kontrol. Det skyldes således også, at der efter regeringens opfattelse må gås mere grundlæggende til værks, hvis vi skal sikre et højt dyrevelfærds-mæssigt niveau i landbruget, også på lang sigt.

Med dette mål for øje er der fra regeringens side iværksat nye initiativer, ligesom der er gennemført et grundigt analysearbejde af kontrollen på veterinærkontrollområdet med henblik på at forbedre og effektivisere denne kontrolindsats.

Som jeg redegjorde for under førstebehandlingen af beslutningsforslag nr. B 109 den 25. april sidste år, følger det af en aftale indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti om finansloven for 2006, at der skal indføres krav om egenkontrol med dyrevelfærd i besætninger. Formålet med egenkontrollen er at sikre, at reglerne om dyrevelfærd overholdes, og at dette løbende dokumenteres gennem de nødvendige registreringer.

Rent økonomisk indebærer ordningen, at de omkostninger, der måtte være forbundet med at udføre egenkontrollen, afholdes af den enkelte besætningsejer.

Det lovgivningsmæssige grundlag for egenkontrolordningens indførelse blev tilvejebragt ved den ændring af dyreværnsloven, som blev vedtaget af Folketinget den 6. juni sidste år. De nærmere administrative regler om ordningen, herunder fastlæggelse af de specifikke krav, der skal stilles til egenkontrolprogrammerne, er endnu ikke fastsat. Fødevestyrelsen er imidlertid ved at tilvejebringe det nødvendige grundlag, og styrelsen har i den forbindelse oplyst, at man netop nu er i forhandlinger med Dansk Kvæg, Dansk Svineproduktion og Den Danske Dyrlægeforening om ordningens indførelse i landets kvæg- og svinebesætninger.

Fødevestyrelsen har endvidere oplyst, at man i disse forhandlinger har taget udgangspunkt i en model, hvor rådgivningen om og overvågningen af egenkontrollen skal varetages af de praktiserende dyrlæger, der kommer i besætningerne i forbindelse med den løbende sundhedsrådgivning og dermed også har et godt kendskab til besætningerne.

Den enkelte besætningsejer vil således sammen med dyrlægen skulle udforme et egenkontrolprogram, der med udgangspunkt i de regler om dyrevelfærd, som finder anvendelse på den pågældende dyreart, tilpasses den enkelte besætning og de aktuelle dyrevelfærdsmæssige problemer, som besætningen eventuelt måtte have. Heri ligger også, at egenkontrolprogrammet skal tilpasses løbende i et samarbejde mellem besætningsejeren og den pågældende dyrlæge.

For så vidt angår den offentlige kontrol med egenkontrolordningen, overvejes det i øjeblikket, hvordan det mest hensigtsmæssigt sikres, at alle besætninger evalueres af den praktiserende dyrlæge. Kvaliteten af dyrlægenes evalueringer vil blive kontrolleret stikprøvevis i forbindelse med den nuværende 5-procents-velfærdskontrol.

Ifølge Fødevestyrelsen er en af de helt store fordele ved den skitserede model, at egenkontrolprogrammet bliver overvåget af en dyrlæge med kendskab til besætningen. Hermed sikres det, at egenkontrolprogrammet og den rådgivning og overvågning, der er forbundet med programmet, målrettes mod den enkelte besætning. Samtidig minimeres de meromkostninger, der nødvendigvis vil være forbundet med, at en

udenforstående kontrollant skal sætte sig ind i forholdene i besætningen for at kunne udøve den nødvendige kontrol og overvågning.

Som jeg nævnte tidligere, er der endvidere med henblik på at forbedre og effektivisere veterinærkontrollen netop gennemført en grundig analyse af styringen af Fødevestyrelsens kontrolindsats samt tilrettelæggelsen og udførelsen af kontrollen på det veterinære område, herunder også styrelsens kontrol med dyrevelfærden.

Arbejdsgruppen, der har haft Fødevestyrelsens direktør som formand, afleverede den 30. januar 2008 sin rapport til fødevareministeren, og fødevareministeren har på grundlag af de anbefalinger, som arbejdsgruppen er kommet med, den 6. februar i år påbegyndt de politiske forhandlinger med alle partier om den fremtidige veterinærkontrol.

Det kan derfor også godt undre, at man fra forslagsstillernes side har valgt at fremsætte dette beslutningsforslag lige netop nu, frem for at afvente udfaldet af og opfølgningen på disse forhandlinger. For som bekendt lægges der med rapporten ikke op til en forøgelse af antallet af velfærdsbesøg i kvæg- og svinebesætninger.

I rapporten anbefales det derimod bl.a., at egenkontrolordningen gøres til et centralt omdrejningspunkt, at den nuværende 5-procents-velfærdskontrol omlægges, således at der ikke længere skal foretages velfærdskontrol af 5 pct. af hver dyreart, men derimod en 5-procentskontrol med alle omfattede dyrearter under et, kombineret med at kontrollen gøres langt mere risiko- og behovsorienteret. Sagt med andre ord: Kontrollen bør målrettes mod de dyrearter, hvor risikoen for dårlig velfærd er størst.

Forhandlingerne om den fremtidige velfærdskontrol og i den forbindelse også forhandlingerne om bl.a. de anbefalinger om omlægning af den nuværende 5-procents-velfærdskontrol, som arbejdsgruppen er kommet med, forventes ifølge Fødevestyrelsen afsluttet i løbet af foråret.

Endelig vil jeg gerne, ud over omtalen af den kommende egenkontrolordning og forhandlingerne om den fremtidige veterinærkontrol, pege på, at det i regi af Fødevestyrelsen i øjeblikket overvejes at gøre det obligatorisk for alle kvæg- og svinebesætninger over en vis størrelse at have en aftale om sundhedsrådgivning med en praktiserende dyrlæge.

I dag har ca. 48 pct. af landets mælkeproducenter med en kvægbesætning på mere end ti dyr indgået aftaler om sundhedsrådgivning

med en praktiserende dyrlæge, mens den tilsvarende procentsats for svineproducenternes vedkommende er ca. 80. Ved at gøre det obligatorisk for alle kvæg- og svinebesætninger over en vis størrelse at have en aftale om sundhedsrådgivning med en praktiserende dyrlæge kan det sikres, at der jævnligt kommer en dyrlæge i besætningen, som kender både besætningen og de specifikke velfærdsproblemer, der i den enkelte besætning måtte være behov for at tage fat på.

Som jeg nævnte helt indledningsvis, har vi endnu ikke nået det mål, som vi alle her i dag nemt kan blive enige om, nemlig at sikre et højt dyrevelfærdsniveau bl.a. i landets kvæg- og svinebesætninger. Fra regeringens side har vi derfor også, som jeg netop i korte træk har redegjort for, iværksat en række initiativer på bl.a. området for kontrollen med dyrevelfærd i landbruget. Det er initiativer, som for en dels vedkommende er ved at blive ført ud i livet netop nu, mens andre initiativer, herunder opfølgning på den netop afsluttede veterinærundersøgelse, afventer nærmere forhandlinger mellem fødevareministeren og fødevareordførerne.

Regeringen finder på den baggrund ikke, at der på nuværende tidspunkt er grundlag for at gennemføre en så væsentlig forøgelse af antallet af velfærdskontroller af landets kvæg- og svinebesætninger, som der med dette beslutningsforslag lægges op til. Regeringen kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 17:48

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er lige en kort bemærkning til ministeren. Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:49

Bjarne Laustsen (S):

Tak for de pæne ord fra ministeren om intentionerne bag forslaget, men så blev det alligevel til et afslag. Vi havde lige glædet os til, at når der var så mange pæne ord, kom der nok noget mere positivt ud af det, men det gjorde der ikke.

Så siger ministeren, at den rapport, som fødevareministeren har fået udarbejdet, ikke siger noget om flere besøg. Nej, det tror da pokker, når regeringen har vredet armen om på alle dem, der deltog i arbejdet, og har sagt, at de endelig ikke måtte have lov at komme med nogen udvidelser af noget som helst, fordi der ikke var flere penge til det. Det er et rent nedskæringsprojekt, så det siger sig selv, at der ikke kommer noget ud af det.

Selv om vi kan blive enige om, at egenkontrol er godt, også på det her felt, fordi det er med til at dokumentere, at landmanden arbejder målrettet med nogle ting, hjælper det jo ikke noget, at man har stakke af papir om egenkontrol, når der går 20 år, inden man får besøg. Derfor er det ikke tilstrækkeligt, at der bare er en egenkontrol, den skal også følges op, ved at der er nogle, der rent faktisk kigger på de ting, man laver ude i de enkelte besætninger.

Kl. 17:50

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ministeren.

Kl. 17:50

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Bjarne Laustsen, at det problematiske ved Socialdemokratiets argumentation jo er, at der skal være kontrol en gang om året af samtlige besætninger. Hvis vi ser bort fra, at det ville koste en frygtelig masse penge, og at der ikke er dyrlæger til det, ville det jo ikke engang kunne forhindre de velfærdssvigt, vi ser rundt omkring i besætningerne.

En af de sager, der var fremme under valgkampen, handlede om en mand, der var psykisk syg og simpelt hen ikke kunne passe sine dyr. Dyrene døde, det var frygteligt, og hvad var politikernes svar? Politikernes svar var mere kontrol. Jamen hvis man ikke er ude at besøge ham hver dag, hvordan skal man så kunne opdage, at manden er psykisk syg?

Altså, ideen om, at man bare ved at skrue op for kontrolpresset skulle kunne fange meget mere, køber jeg ikke, og den har de sagkyndige heller ikke købt. Det, man skal, er at gøre to ting: Man skal gøre dem, der har med dyr at gøre, bedre i stand til at passe dem og få kyndig vejledning, bl.a. fra dyrlæger, og den kontrol, man udøver, skal målrettes de steder, hvor man ved, der er problemer. Det er de to ting, der hjælper; det hjælper ikke at rende rundt på må og få og besøge besætninger, hvor tingene fungerer udmærket.

Kl. 17:51

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Bjarne Laustsen, anden korte bemærkning.

Kl. 17:51

Bjarne Laustsen (S):

Når ministeren siger det, ministeren gør, er det selvfølgelig for at sige, at hver gang vi kan se, at der er et problem, er det ikke noget, man kan gøre noget ved, og så lader man bare stå til. Der er blevet svaret, at man bare kan oprette en hot-

line, men der er ikke en eneste, der har ringet på den hotline, så der skal nogle helt andre ting til.

Jeg er da enig i, at vi skal gribe ind, inden tingene går så galt, men jeg er lidt ked af, at ministeren holder en tale, hvor det lyder, som om vi er støbt i beton fra det forrige århundrede. Jeg var tilfældigvis oppe på LandboNord i går, og – ministerens skarpe blik kan måske fange diagrammet her – LandboNord har foreslået, at man kunne have en kontrol hvert andet år, og jeg spurgte: Det var dog fantastisk, hvem skal betale det? Ja, det skal vi selv, siger landmændene. De vil nemlig gerne have orden i tingene, og de kører på den risikobaserede kontrol. Hvis man ikke har orden i tingene, får man besøg igen, og man kan blive trukket i støtten osv. osv.

Jamen det er da et tegn på, at dansk landbrug gerne vil have et andet image end det, man har haft hidtil, og derfor kan jeg ikke forstå, at ministeren er afvisende over for at prøve at være med til at finde ud af at gøre tingene bedre, end det rent faktisk sker i dag.

Kl. 17:52

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ministeren.

Kl. 17:52

Justitsministeren (Lene Espersen):

Nu vil jeg helt overlade det med betonen til hr. Bjarne Laustsen, for det tror jeg ligger bedst til Socialdemokraterne.

Men derudover vil jeg sige til hr. Bjarne Laustsen, at nu var jeg ikke med til det møde i går, men det er jo lige præcis det samme budskab, jeg har her i dag. Det er jo netop, at man skal risikobasere kontrollen. Hvis der er mangel på dyrlæger, skal man så gøre brug af dyrlægerne ved at sprede dem ud på må og få alle mulige steder, også de steder, hvor der ikke er problemer, eller skal man gøre brug af dem de steder, hvor der er problemer med dyrevelfærden, og i de grupper, hvor man ved, der er en højere risikofaktor?

Her er regeringens klare svar, at man selvfølgelig skal målrette kontrollen de steder, hvor man regner med at problemerne er. Jeg kan forstå, at det også er hr. Bjarne Laustsens synspunkt, og så kan man jo have svært ved at forstå, hvorfor Socialdemokratiet er medforslagsstiller på beslutningsforslaget her.

Kl. 17:53

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Så har også hr. Kristen Touborg meldt sig for en kort bemærkning.

Kl. 17:53

Kristen Touborg (SF):

Jeg er for så vidt enig med ministeren i, at det er en god idé at målrette og behovsorientere besøgene. Jeg synes bare, problemet er, at der jo så er nogle andre, der kun får besøg en gang hvert 50. år eller noget i den retning, går jeg ud fra, når midlerne skal anvendes på nogle ganske bestemte.

Det kan godt undre mig, hvis ministeren virkelig synes, at det skulle være tilstrækkeligt at gå ud og kontrollere med så lange intervaller; jeg vil sige, at et interval på 3 år virker noget mere rimeligt. Men når nu ministeren snakker så meget om mangel på dyrlæger, hvad der jo er rigtigt, vil jeg godt spørge ministeren, om ministeren vil anse det for en mulighed, at man i nogen udstrækning gør brug af teknikere ved de her velfærdsbesøg.

Kl. 17:54

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ministeren.

Kl. 17:54

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Kristen Touborg, at jeg er bekendt med, at visse politiske ideologier har det synspunkt, at tillid er godt, men kontrol er bedre. Jeg tror bare, at hvis man skal løse de problemer, der er med dyrevelfærd, er kontrol i sig selv bare ikke godt nok. Det, der primært skal til, er en rigtig god rådgivning og en målretning af den kontrol, der finder sted, til de steder, hvor der rent faktisk er et problem, og så tror jeg på sådan noget som egenkontrolprogrammer. De bygger jo på tillid, så det offentlige ikke nødvendigvis behøver at komme ud hvert 50. år. Hvis tingene fungerer, og dyrlægen synes, det går godt, behøver det offentlige sådan set ikke gå ud og kontrollere, for så går det fint. Egenkontrolprogrammer er vejen frem.

Hvorvidt andre end dyrlæger vil kunne varetage opgaven, er jeg simpelt hen ikke klædt på til at kunne svare på fra talerstolen her i dag. Det er selvfølgelig noget, man kan diskutere under udvalgsbehandlingen, men det, som jeg tror er helt afgørende for at få bedre dyrevelfærd, er, at de, der besøger besætningerne og gør det regelmæssigt, kender besætningerne og kender de problemer, der er, så de kan yde en optimal rådgivning om, hvordan man får løst problemerne. Det nytter med andre ord ikke, at der kommer en, der aldrig har været der før, og at der kommer en ny hver gang, så man ligesom skal starte forfra. Jeg tror meget på, at princippet om gensi-

dighed og kendskab til problemerne er noget, der også kan være med til at målrette de løsningsforanstaltninger, der skal til.

Kl. 17:55

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Hr. Kristen Touborg for anden gang.

Kl. 17:55

Kristen Touborg (SF):

Når ministeren udlægger det sådan, at tillid er godt, men kontrol er bedre, er det en forkert udlægning af det, jeg mener. Jeg mener, at tillid er godt, men kontrol er nødvendig, og det vil jeg gerne vedstå.

Så vil jeg godt sige, at når ministeren så stærkt fremhæver, at en praktiserende dyrlæge vil være god til det her, er der lige det lille problem, at den praktiserende dyrlæge er lønnet og ansat af bonden og derfor vel ikke er fuldstændig uvildig i sin vurdering af, hvad der foregår.

Men jeg vil godt spørge ministeren: Når det nu er sådan, at svinene, som skal sælges til England, faktisk skal kontrolleres en gang hvert år, finder ministeren så, at det er fuldstændig overflødig? Er det sådan, at det, som englænderne og slagterierne har indgået aftale om, fordi de mener, at ikke engang kontrol hvert tredje år er nok og producenterne af svin til England gør det hvert år, er helt tåbeligt?

Kl. 17:56

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ministeren.

Kl. 17:56

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Kristen Touborg, at som jeg også redegjorde for i min tale, gør fødevareministeren sig jo allerede overvejelser om, hvorvidt der skal laves en obligatorisk ordning, hvor man får sundhedsrådgivning en gang årligt. Det er der allerede i dag på rigtig mange bedrifter, og det synes jeg da vil være en ganske fornuftig vej at gå.

Men jeg vil fastholde, at i en situation, hvor vi faktisk har en kontrol af en vis størrelsesorden, nemlig over 1.000 kontrolbesøg om året, og der er mangel på dyrlæger, synes jeg sådan set, at når et sagkyndigt udvalg er kommet med en rapport, skal man lytte lidt til, hvad det er for nogle råd, det kommer med, og det er altså for det første at sørge for at målrette kontrollen mod de steder, hvor der er problemer, og for det andet at løse de grundlæggende problemer og gøre det forebyggende arbejde ved at sørge for, at der er rigtig gode egenkontrolprogrammer, og eventuelt supplere dem med det, som jeg kan forstå

at fødevareministeren er i gang med. Det er jo den slags initiativer, der udgør det lange, seje træk, der på længere sigt kan medvirke til at skabe bedre dyrevelfærd i de besætninger, hvor der er et problem i dag.

Kl. 17:57

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 17:57

Per Clausen (EL):

Nu er jeg helt enig med justitsministeren i, at det her forslag er helt utilstrækkeligt, hvis det handler om at skabe ordentlig dyrevelfærd; det er jeg helt enig i.

Men jeg kunne godt tænke mig at få justitsministerens svar på: Hvordan kan det være, at man på eksportmarkederne – både når man snakker om det engelske eksportmarked, og når man snakker om det amerikanske eksportmarked – faktisk har det grundsynspunkt, at man gerne vil udøve kontrol med, om de aftaler, der er indgået, også bliver overholdt? Altså, hvad er det, der får ministeren til at mene, at det på det område ligesom er os, der har den helt rigtige holdning til det her, når vi fritager landmændene fra stort set enhver risiko for at blive udsat for uvildig kontrol?

Kl. 17:58

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ministeren.

Kl. 17:58

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg synes, der er meget stor forskel på de to typer kontroller, som hr. Per Clausen her taler om. I det ene tilfælde er der tale om en fuldstændig tilfældig stikprøvekontrol, hvor det offentlige går ud og kontrollerer x antal besætninger – fuldstændig tilfældigt: Man trækker bare nogle numre ud og går ud og kontrollerer dem.

Som jeg har forstået det andet system – nu skal jeg ikke gøre mig til ekspert på området – handler det om at indgå en aftale om, at de dyr, der eksporteres, er produceret under bestemte vilkår, har en bestemt sundhedstilstand osv. Der forpligter man sig til at gøre nogle ting, der laver man en handel. Det mener jeg altså er en noget anden situation. Det er muligt, at jeg ikke har godt nok kendskab til eksportområdet til at svare særlig fyldestgørende på spørgsmålene, og det beklager jeg selvfølgelig, men sådan har jeg forstået det er.

Jeg mener helt grundlæggende, at det, som det her beslutningsforslag handler om, og det, vi

diskuterer her i dag, er en ordning med stikprøver, hvor man kører rundt og kontrollerer alle i en 3-årig cyklus. Der er min pointe bare, at der er masser af besætninger, hvor der er styr på dyrevelfærden, og hvor man gør det godt. Jeg synes, det mest formålstjenlige er at fokusere på, at de skal blive ved med at være gode og også gerne endnu dygtigere med egenkontrol, men vi skal primært rette kræfterne – også myndighedskræfter – derhen, hvor der er et problem. Det tror jeg er den måde, hvorpå vi får mest dyrevelfærd.

Kl. 17:59

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Per Clausen for anden gang.

Kl. 18:00

Per Clausen (EL):

Nu mener jeg jo ikke, at der er så stor forskel på, om man indgår en aftale med nogle importører i udlandet om, under hvilke forhold produktionen skal foregå, hvorpå det bliver kontrolleret, eller om man, som det også sker i Danmark, med udgangspunkt i en lovgivning, nogle regler, der er i Danmark, gennemfører en produktion, hvorpå der er en interesse i at kontrollere, at det faktisk bliver overholdt. Jeg kan ikke se, at der er nogen principiel forskel på de to ting.

Det, jeg gerne vil spørge justitsministeren om, er, om hun ikke kan se, at man faktisk godt kan kombinere det her forslag med også at have en kontrol, som er målrettet, i forhold til at man kommer oftere de steder, hvor man har en mistanke om at der er et større behov for besøg – jeg tror, vi alle sammen er enige i, at en rent mekanisk kontrol ikke er den bedste måde at bruge ressourcerne på – altså at man ud over at have en kontrol, som er baseret på det, man opfatter som et behov, også har en kontrol, som er tilfældig.

Kl. 18:01

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ministeren.

Kl. 18:01

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jo, det er da klart, at en kombination er bedre end bare tilfældigt at køre alle igennem, men så kommer man ind i et nyt problem, hvis man skal se det med forslagsstillernes øjne. For hvis man begynder at sige, at man også vil køre risikobaseret kontrol, skal man jo have endnu flere kontrolbesøg, for at alle kan nå at blive besøgt, og da vi i forvejen har mangel på dyrlæger, kommer vi til at mangle endnu flere. Så jeg synes jo ligesom

ikke, det er med til at løse de problemer, der er i forbindelse med dyrevelfærd.

Jeg tror på, at den bedste måde, hvorpå man får løst de problemer, der er ude i besætningerne, er ved, punkt 1, at sørge for, at man målretter den kontrol, der er, til de besætninger, hvor der er et problem, punkt 2, at sørge for at få egenkontrolprogrammerne op at køre, punkt 3, rådgivning, som jeg tror, hvis man endelig skal prioritere ressourcerne er en langt, langt bedre måde at bruge pengene på, end ved bare bevidstløst at gå ud og kontrollere besætninger, fordi alle skal have besøg hvert tredje år. Det tror jeg ikke man får meget dyrevelfærd for pengene ved; der kunne pengene bruges klogere.

Kl. 18:02

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der har ikke meldt sig flere til korte bemærkninger, så vi siger tak til ministeren. Vi starter på ordførerrækken. Den første er fru Tina Nedergaard fra Venstre.

Kl. 18:02

(Ordfører)

Tina Nedergaard (V):

Beslutningsforslaget, som er fremsat af oppositionen, retter sig mod at sikre, at alle kvæg- og svinebesætninger får kontrolbesøg mindst hvert tredje år. Formålet er ifølge forslagsstillerne at forbedre dyrevelfærden.

Lad mig først slå fast, at vi i Venstre hundrede procent deler ønsket om at sikre den højeste grad af velfærd for vores husdyrhold. Det er afgørende, at dyr på dansk grund behandles ordentligt og anstændigt, alt andet er uetisk og uforsvarligt. Derfor har vi også, som ministeren har skitseret, allerede i dag en omfattende offentlig indsats for at sikre dyrene i danske besætninger så gode forhold som muligt. Vi har et omfattende regelsæt for, hvorledes dyrene skal behandles, og vi har meget opsyn med dyrene, mens de lever, og også ved slagtingen af dem.

Selv om vi i Danmark således er nået rigtig langt, er det da også givet, at nogle ting kan blive bedre. Derfor er vi i Venstre også positivt indstillet over for nye initiativer, som kan gøre det endnu bedre. Vi ser derfor frem til de forhandlinger, som regeringen har startet med udgangspunkt i en omfangsrig rapport om mulige forbedringer at den veterinære kontrol.

I dag gennemfører vi allerede stikprøvekontrol på 5 pct. af besætningerne årligt. Alle besætninger har dyrlægebesøg mindst en gang om året, og en meget stor andel af producenterne

har jævnlige besøg af en praktiserende dyrlæge som en del af sundhedsrådgivningen.

Vi er imidlertid i Venstre villige til at gå videre. I Venstre mener vi f.eks. ligesom udvalget, der har analyseret området, at vi kan bruge egenkontrollen endnu mere effektivt. Det kan f.eks. ske ved at trække på de mange informationer, der allerede i dag er i den enkelte besætning. F.eks. vil man i kvægbesætninger kunne redegøre for dødelighed, negative slagtefund, bemærkninger fra 5-procents-besøgene og for transport og slagtning af dyrene. Sammenholdes denne information med kontrolmyndighedernes indsats, øges mulighederne for at sætte ind netop der, hvor behovet er. Vi mener ligeledes i Venstre, at det er absolut nødvendigt, at kontrol kombineres med rådgivning, som vi f.eks. med et bredt flertal i Folketinget har gjort det på fødevarerområdet, da målet jo er dyrevelfærd og ikke afstraffelse.

Omvendt viger vi i Venstre heller ikke tilbage for at straffe producenter, transportører eller andre, som ikke overholder reglerne for god behandling af dyrene. Vi er i Venstre interesseret i at gå videre ad vejen med sundhedsrådgivningen i de enkelte besætninger og på den måde drage nytte af den store ekspertise og de rådgivningsmuligheder, der ligger i, og med at de praktiserende dyrlæger kender besætningerne og også kommer hyppigt til besætningerne.

Vi deler imidlertid ikke forslagsstillernes opfattelse af, at når bare myndighederne kontrollerer noget mere, så er alt godt. Vi mener i Venstre, at problemstillingen er langt mere kompleks, og at opfølgningen kræves mere nogle steder end andre. Det gælder inden for brancherne, men også i forhold til de enkelte besætninger, hvor vi bør drage nytte af den viden, der allerede er samlet op.

Vi ønsker i Venstre at slå ned, hvor overtrædelserne sker, og give rådgivning, hvor der er utilstrækkelig viden, ligesom vi ønsker at drage nytte af den viden på veterinærområdet, som udvalgsarbejdet har medført. En svaghed ved nærværende forslag er, at det ikke sandsynliggøres, at der kan skaffes dyrlæger til at løse den foreslåede opgave.

Vi støtter altså ikke forslaget, men støtter fuldt og helt intentionen om at sikre den bedst mulige velfærd for dyrene, hvorfor vi ser frem til de videre forhandlinger herom.

Kl. 18:06

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er et par medlemmer, der har meldt sig med korte bemærkninger, og den første er hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 18:06

Bjarne Laustsen (S):

Når man lytter til ministeren og til Venstres ordfører, fru Tina Nedergaard, lyder det, som om vi næsten har alt for meget kontrol i dag. Vi er enige om, at kontrollen skal være risikobaseret, og at vi skal have et egenkontrolprogram, og derfor er der to spørgsmål, jeg gerne vil stille:

Hvis vi er enige om, at der er nogle steder, hvor nogle skal kigges ekstra efter i sømmene, hvordan får vi så spottet dem? Hvordan udpeger vi de landmænd, der så skal have de her ekstraordinære besøg? Det er det ene.

Det andet er – og det må fru Tina Nedergaard også medgive mig – at man i veterinærrapporten siger: egenkontrol, yes. Men hvem skal se det? Det skal ikke sendes ind, der skal ikke gøres noget ved det; det skal bare ligge ude hos landmanden i store stakke, og hvert 20. eller 30. år kommer der så måske nogen og kigger på det. Er det optimalt, at det egenkontrolprogram ikke bliver kigget efter, når nu landmanden har haft ulejlighed med at stå og udfylde det?

Kl. 18:07

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 18:07

Tina Nedergaard (V):

For at svare på det første først, hvordan vi spotter dem, der har brug for noget ekstra opsyn og noget ekstra kontrol, vil jeg sige, at det f.eks. er i kvægbesætninger vi har en lang række informationer om, hvordan det forholder sig i den enkelte besætning. F.eks. ved vi, hvordan tidligere 5-procents-besøg er forløbet, og om der er anmærkninger; vi ved noget om dødeligheden i besætningerne, hvilket kan give en indikation af, om der er problemer i besætningen; vi har viden om medicinforbruget m.v. Det er nogle klare indikatorer, som allerede benyttes af de offentlige myndigheder, og den benyttelse kunne vi måske udvide. Det synes jeg bare vi skal være åbne over for i forhandlingerne, så vi prøver at kigge på det.

Med hensyn til egenkontrol, og at man bare skal lave en masse egenkontrol, som så ligger hen, vil jeg sige, at det i hvert fald ikke er Venstres opfattelse. Tværtimod synes jeg, at det er så godt, at regeringen har iværksat det her arbej-

de, for det betyder, at vi har en mulighed for at gå ind og kigge på, hvordan vi kan følge op på egenkontrollen – som vi lige har iværksat, og som er meget ny i den form, den har i dag. I Venstre er vi faktisk noget optaget af at se på, at når vi i forvejen har dyrlæger, der kommer ud til besætningerne, og som har anmeldelsespligt ifølge dyreværnsloven, så anerkender vi, at dyrlægen er i stand til at påtage sig et stort ansvar. Det ansvar kan vi måske udvide og måske endda udvide det område, inden for hvilket sundhedsrådgivningen finder sted.

Det er udgangspunktet for Venstre, at vi går ind i de her forhandlinger med et åbent sind, med hensyn til hvordan vi kan sikre, at egenkontrollen så også virkelig nytter, for formålet er dyrevelfærd og ikke afstraffelse.

Kl. 18:08

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er endnu en kommentarer fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 18:08

Bjarne Laustsen (S):

Jeg tager lige den her frem (*medlemmet holder en planche om egenkontrol fra LandboNord op*), for jeg ved, at fru Tina Nedergaard udmærket kender den her skematiske opstilling. Den eneste forskel, der sådan set er, i forhold til det vi taler om her, er, at det er et anmeldt besøg. Der er selvfølgelig forskel, for vi mener, at det skal være uanmeldt, og det var den ændring, der kom tidligere, da man fandt nogle flere ting og der var noget mere at komme efter. Så står der her nede i hjørnet, at det skal være en offentlig kontrol, og derfor er den der uvildighed utrolig vigtig for os, så vi som samfund har kontrol med, at den måde, vi behandler dyrene på, den måde, tingene foregår på, er i orden.

Det er jo et minimum, vi taler om her. Derfor kan det ikke sættes i stedet for alt det andet – sundhedsrådgivning og alle mulige andre ting. Det her er samfundets kontrol af det, der foregår.

Så er jeg da glad for at høre, at fru Tina Nedergaard også mener, at det er et stort problem, at hver fjerde eller femte so bliver aflivet, inden de nogen sinde når slagteriet. Den dødelighed skal vi have mere frem i lyset – både de selvdøde søer og der, hvor man hiver bolt pistolen frem og skyder dem, fordi sagen så er slut. Det er jo for mig et tegn og et symptom på, at der er en produktionsform, der ikke er god, og som skal ændres, hvis man vil blive ved med at have

den form for produktion. Og det er der, vi skal skride ind. Det håber jeg at Venstres ordfører er enig i.

Kl. 18:09

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 18:09

Tina Nedergaard (V):

Ja, jeg er bekendt med skemaet, og jeg synes også, at det er relevant at lytte til, hvad landbruget siger i den her sag, absolut. Omvendt må jeg også sige, at vi har et stort samfundspolitisk ansvar at udøve, og det betyder, at vi i meget stor udstrækning også bør lytte til de eksperter, der netop arbejder med, hvordan vi kan forbedre den veterinære kontrol. De peger jo bl.a. på, at egenkontrollen i den form, den har i dag, har meget godt i sig, men at den også kan udvikles. Derfor er det mest det, jeg har fokus på.

Jeg vil nok også lige påpege, at vi skal passe på ikke at overdrive tallene, for sagen er jo, at det er meget alvorligt med dødeligheden blandt voksne dyr, bl.a. for søer, men at vi dog alligevel ligger på et tal, der er lavere end hver femte so.

Alle de ting har vi jo også i udvalget tilkendegivet at vi ønsker at holde en høring om, simpelt hen at få noget mere viden om, for der er ingen, der kan leve med – og mindst af alt da søerne, men heller ikke landbrugerne som sådan – at vi har nogle indikationer på, at der er dyr, som ikke findes egnede til at blive sendt på slagteriet, når de skal aflives, for det er sådan set den metode, man efter min opfattelse bør bruge, når det er produktionsdyr.

Kl. 18:11

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den anden, der har bedt om korte bemærkninger, er hr. Kristen Touborg.

Kl. 18:11

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt lige spørge til det, hr. Bjarne Laustsen havde fat i om, hvordan man udvælger de risikobaserede besætninger, for fru Tina Nedergaards svar drejede sig om kvægbesætninger, men ved svinebesætninger er det jo ikke de samme forhold, der gør sig gældende; der har man jo ikke den samme registrering. Så jeg synes, det kunne være interessant lige at få det gjort klart, hvordan Venstre vil finde frem til de der særlig risikobaserede besætninger.

Og så vil godt spørge: Er det efter Venstres opfattelse muligt at bruge teknikere i stedet for dyrlæger til en del af de her velfærdsbesøg?

Kl. 18:11

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 18:11

Tina Nedergaard (V):

Jeg tager det sidste først. Med hensyn til at bruge teknikere tror jeg faktisk godt, at vi kunne udvide den faglige kreds. Ligesom ministeren er jeg jo ikke fagekspert på området, men jeg tror faktisk godt, at vi kunne målrette vores indsats i forhold til, hvilke faggrupper vi bruger. Problemet er bare, at også på det her område mangler vi teknikere, så det løser ikke umiddelbart problemstillingen, for så er det bare nogle andre faggrupper, som vi eventuelt skal have inddraget.

Med hensyn til udvælgelsen vedrørende svinebesætninger er noget af det, rapporten også er inde på, hvordan vi bl.a. kan blive bedre til at dele op i sektorer, så der måske bliver lidt hyppigere besøg hos svinebesætningerne. For det andet vil jeg sige, at vi har en masse information om kvægbesætninger, som jeg synes vi skal bringe i anvendelse, og man kan spørge, om det ikke også er en viden, vi måske på den ene eller anden måde bør indhente i forhold til svinebesætninger.

Jeg finder det faktisk problematisk for de producenter, de landmænd, som gør en overordentlig stor indsats for at have gode forhold for deres dyr, at de ikke også har en fordel af det i forhold til myndigheder og i forhold til markedsføring osv. Så det er et åbent spørgsmål, og jeg ser frem til, at vi kan drøfte det i forhandlingerne.

Kl. 18:13

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Hr. Kristen Touborg endnu en gang.

Kl. 18:13

Kristen Touborg (SF):

Jeg har to spørgsmål. Hvordan synes Venstre man skal kontrollere den egenkontrol, der så skal udføres? Det var det ene.

Det andet er: Synes Venstre, at den ordning, som landbruget og eksportslagterierne har lavet med hensyn til englandsgrise, og som kræver kontrolbesøg hvert år, er helt omsonst og helt unødvendig? Ministeren svarede på det, men det var lidt forkert, for ministeren gik ind og sagde, at der kom nogle sundhedsrådgivningsbesøg. Det er noget helt andet. Det, jeg spørger til, er den reelle velfærdskontrol, og jeg beder Venstre svare på, om det er helt tåbeligt, at man gør det en gang om året i forbindelse med englandsgrise.

Kl. 18:13

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 18:13

Tina Nedergaard (V):

Nej, det finder jeg faktisk ikke tåbeligt. Jeg finder det også relevant at belyse hele området. Vi er ikke afvisende over for, at vi kigger hele området igennem efter det arbejde, der er lavet med hensyn til veterinærrapporten, og deri indgår selvfølgelig også, at man kan lave flere kontrolbesøg. Det, der bare er et hovedproblem her, er den ekspertise og de ressourcer, der skal bruges til det. Vi taler ikke engang om økonomi, det har vi muligvis løsninger for, det er ikke engang det, vi taler om, men de ressourcer i form af faglig kompetence, vi skal bruge, er ikke til rådighed. Derfor bør vi kigge på alle de muligheder, der er inden for området, for at nå frem til en værdig måde at behandle dyrene på i et samarbejde med rådgivning, men selvfølgelig også med kontrolbesøg.

Så var der spørgsmålet om, hvordan Venstre ser på, hvordan man kontrollerer egenkontrollen. Vi har nogle budskaber, som jeg sagde i min ordførertale, og det er bl.a. at intensivere sundhedsrådgivningen og bruge dyrlægerne derude, for man skal bare være bevidst om, at man faktisk har anmeldelsespligt som dyrlæge under dyreværnsloven, når man er på det årlige besøg, og den kunne man eventuelt udvide. Hvis det er sådan, at hr. Kristen Touborg og SF ikke har tillid til vores dyrlæger, er det jo omsonst med kontrolbesøg, for så har man jo åbenbart heller ikke tillid til dem dér.

Kl. 18:15

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der har meldt sig endnu en med en kommentar, og det er hr. Per Clausen.

Kl. 18:15

Per Clausen (EL):

Jeg forstår fru Tina Nedergaard på den måde, at hvis den faglige kompetence til at udøve kontrol findes – en kontrol, som er mere kontinuerlig, og som finder sted oftere end den, der eksisterer i dag – så er Venstre sådan set indstillet på det, altså at et af hovedargumenterne imod forslaget sådan set er, at man ikke mener, at den faglige ekspertise er til stede.

Kl. 18:15

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Tina Nedergaard (V):

Jeg er glad for at kunne præcisere det, hvis det ikke var klart nok: Vi udelukker ingen muligheder, før vi går i forhandlinger. I modsætning til forslagsstillerne møder vi op til de her forhandlinger med åbent sind med udgangspunkt i den faglige ekspertise, der har været til rådighed for os i form af en veterinærrapport af et vist omfang, som peger på en række muligheder for at forbedre kontrollen, dels egenkontrollen, dels den egentlige kontrol fra myndighedernes side.

Men det, der jo er forudsætningen for os, er, at et hvilket som helst værktøj, vi ønsker at benytte, inklusive noget, der koster ressourcer, noget, der ikke koster ressourcer, og endda noget, der sparer ressourcer, alt sammen medvirker til en eneste ting, og det er at nå målsætningen om, at danske dyr i danske besætninger får det bedre.

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Per Clausen for anden gang.

Per Clausen (EL):

Jeg skal bare være helt sikker. Jeg forstår det på den måde, at fru Tina Nedergaard i hvert fald ikke udelukker, at man kan gennemføre en kontrol, som handler om, at man kommer oftere ud i alle besætninger – det er sådan set bare det – for så har jeg sådan set ingen forventninger om at komme længere med fru Tina Nedergaard i dag, også på baggrund af det, ministeren lige har sagt for kort tid siden.

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Tina Nedergaard (V):

Jeg skal gerne præcisere, at Venstre er åben over for at gå ind i de her forhandlinger, men vi er heller ikke helt uenige med regeringen; nogle af de værktøjer, som angives, finder vi umiddelbart er en del bedre end blot det at sige, at der kommer kontrolbesøg hvert tredje år. For lad mig lige præcisere det en lille smule: Hvert tredje år! Der kan ske utrolig mange ulykker både for moderdyr og for ungerne, griseunger eller kalve for den sags skyld. Der kommer flere igenem på 3 år.

Målsætningen om at forbedre forholdene for det enkelte dyr nu og her nås jo ikke alene med det her forslag. Det er en mulighed, som vi kan drøfte åbent i forhandlingerne, men det ikke en

Kl. 18:15

åbenlys mulighed for at forbedre dyrevelfærden i dagligdagen ude i de enkelte besætninger, og det er heller ikke en sikring af, at vi lægger vores faglige ressourcer, vores økonomiske ressourcer og vores opmærksomhed der, hvor der er størst behov.

Det er derfor, jeg synes, vi skal trække på den information, der er bragt os til rådighed igenem veterinærrapporten, men også i form af de mange registreringer, der er, f.eks. på kvægområdet, og så gå åbent ind i de forhandlinger.

Kl. 18:17

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Vi siger tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken. Hr. Bjarne Laustsen, ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 18:17

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Når vi er medforslagsstillere på det her forslag, er det, fordi vi også i forbindelse med valgkampen var ude med et velfærdsprogram, hvor vi klart gik ind og tog dyrenes parti.

Vi er i en situation både i Danmark, i Europa og i verden, hvor vores produktionsdyr bliver presset til det yderste for at give en højere ydelse, give flere grise pr. so osv., og alle de ting gør, at der virkelig er pres på vores produktionsdyr. Mange bukker under; vi har set det med kyllinger, der bukker under, fordi bentøjet ikke kan holde ud over den 38. dag osv., og vi har set skuldarsår og en lang, lang række forskellige ting.

Det seneste har været, at vi oplever, at danske landmænd simpelt hen er bange for at sende deres søer til slagteriet. På grund af skuldarsår skyder man dem simpelt hen, fordi det i det lange løb er billigere.

Men for mig og for Socialdemokratiet er det et stort problem rent dyreetisk, at man gør tingene på den måde. Derfor har vi meget behov for at få kigget på de her ting, og det er først og fremmest af hensyn til dyrene, men det er også af hensyn til erhvervet selv. Dansk svinebrug har om nogen leveret de største skandaler inden for de seneste 10 år, hvilket for mig at se har været med til at give erhvervet et dårligt image.

Jeg har lige været til Danske Slagteriernes delegeretmøde, og der var ikke et ord i beretningen om den store dødelighed – at hver fjerde, femte so bliver aflivet. Det synes jeg er synd og skam, for når man siger det til dem, erkender de det og siger, at det vil de også gerne gøre noget ved. Men det er jo ligesom lidt for sent. Det, der vir-

ker i befolkningen i forhold til omdømmet, er, at man selv tager fat i det, tager ansvaret på sig og siger: Ja, det vil vi gerne gøre noget ved.

Så har regeringen været ude at sige, at vi nu skal have en mere omfattende egenkontrol. Det er fint, men der skal også være nogen til at kigge på egenkontrollen, for ellers samler papirerne bare støv derude. Derfor handler det også lidt om, hvem vi har til at kigge på de her ting. Og for mig at se er det en kombination af flere muligheder, for vi ved også godt, at der ikke er et ubegrænset antal dyrlæger; det er et spørgsmål om at have nogle teknikere, men det er sandelig også et spørgsmål om at have jurister i fødevarer-kontrollen til at rejse sagerne.

Vi har jo oplevet, at når dyrlæger kommer ud og ser, at der er et ulovligt medicinforbrug, og kommer hjem og meddeler det, bliver der sagt: Vi har ikke jurister til at rejse sagen. Og derfor bliver de sager aldrig rejst, og hvad skal vi så gøre? Vende det blinde øje til?

Det er altså ikke tilstrækkeligt, det er ikke godt nok, og derfor er det da også dejligt at høre de ordførere, der har været på banen indtil nu, anerkende, at det, vi har behov for i samfundet, er en offentlig kontrol.

Man kan have alle mulige dyrlæger rendende, man kan have sundhedskontrol og alle de der forskellige ting og sager, men samfundets kontrol er vigtig – om det så skal være hvert tredje, fjerde eller femte år, er jo det, vi snakker om; vi synes bare, det er for lidt med hvert 20. år, men der skal være en offentlig kontrol.

Det er fint at lave det risikobaseret, men hvordan finder vi ud af, at det præcis skal være det? Derfor bliver vi nødt til, synes jeg, at kigge på, hvor dødeligheden er højest, og det vil sige, at vi kigger på de dyr, der ryger til destruktions. For mig er det et symptom på, at der er noget at komme efter.

Så var ministeren inde på, hvorfor vi får det her forslag nu og skal sidde og behandle det. Jeg har været lidt inde på det i mine spørgsmål, og jeg vil sige, at man jo får det, man melder ud. Og det, man melder ud, er, at man laver en ny veterinærapparat, men der er ikke plads til forbedringer, det er besparelser hele vejen rundt, og derfor er der selvfølgelig heller ingen forbedringer i forhold til dyrevelfærden deri. Det er så os, der prøver at få den diskussion om, hvorvidt vi skal have en forbedring i forhold til hele vores niveau, simpelt hen. Vi har altså spillet ud med, at det skal være hvert tredje år, og så skal vi fin-

de de steder, hvor der er noget at komme efter. Det tror jeg sagtens vi kan.

Kl. 18:21

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Tina Nedergaard har meldt sig for en kort bemærkning.

Kl. 18:21

Tina Nedergaard (V):

Jeg vil sige tak til ordføreren. Jeg oplever det sådan, at hr. Bjarne Laustsen også ønsker at gå ind i de her forhandlinger med et åbent sind, og at vi har et fælles mål om at sikre dyrevelfærden frem for nødvendigvis at hænge hele erhvervet ud.

Jeg har et enkelt spørgsmål: Når ministeren f.eks. er inde på, at man kan bruge sundhedsrådgivningen, eventuelt udvide den og benytte den på anden vis til at sikre en fornuftig egenkontrol, hvorfor sår Socialdemokraterne så tvivl om, hvorvidt dyrlægerne kan bruges til det? Hvori består den mistillid til dyrlægerne? Man har jo ikke mistillid til en læge, der udskriver en sygeerklæring om, at fru Jensen ikke kan møde op på arbejde, fordi hun er syg. Der er jo også et tillidsforhold mellem patient og læge dér. Hvad er det, der gør sig særligt gældende for dyrlæger, siden Socialdemokraterne ikke har tillid til, at de kan påtage sig opgaverne?

Kl. 18:22

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 18:22

Bjarne Laustsen (S):

Jamen vi har skam tillid til dyrlægerne, ingen problemer i det, men det, vi ønsker fra samfundets side, er en ordentlig kontrol og med en hyp-pighed, så vi kan forsvare tingene i forhold til det, vi påtænker at bygge op med hensyn til et egenkontrolprogram.

Men sundhedsrådgivning og alle mulige andre ting, der kan være tale om, når der er sygdomme i besætningen, kan ikke kobles sammen med det her. Det er samfundets kontrol, vi diskuterer her, og det er derfor, det er så vigtigt at holde de to ting adskilt.

Så siger vi jo netop også, at vi godt kan bruge forskellige folk, forskellige typer, til at se på de her ting. Det, der er vigtigt for mig, er, at man i det egenkontrolprogram skriver, hvad der er af problemer i besætningen. Og det, der er vigtigt, er, at der hos den enkelte landmand eller driftsleder, eller hvem det nu er, er en vilje til at arbejde med de her ting, og at man erkender, at der er et problem, og at man vil løse det.

Det er vigtigt, og det er jo derfor, jeg endnu en gang har taget den der fine planche fra Landbo-Nord med, som beskriver, at de godt ved, hvordan det her hænger sammen. Og de siger også, at der er nogle brodne kar – de får hele armen – og at man trækker dem i støtten og alle mulige forskellige ting og sager, for de vil også have noget gjort ved det. De gider ikke have nogen dårlige sager. Og det er jo for – havde jeg nær sagt – at tilgodese dem, der gør det godt. Og så drejer det sig om at finde ud af, hvordan vi spotter dem, der gør det mindre godt, og får dem til også at blive gode.

Kl. 18:23

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Anden korte bemærkning fra fru Tina Nedergaard.

Kl. 18:23

Tina Nedergaard (V):

For os er målet i sig selv ikke afstraffelse af den enkelte producent. Vi synes, det er meget interessant også at se på, hvordan man så rådgiver den producent, der løber ind i vanskeligheder og dermed ikke kan behandle sine dyr efter den målestok, som vi ønsker fra Folketingets side og fra Venstres side.

Men det, jeg bare hæfter mig ved, er, at hr. Bjarne Laustsen konstaterer, at vi taler om samfundets kontrol af den enkelte producents behandling af dyrene. Og så er det bare, jeg spørger: Hvad er det så, der særligt er gældende i dyreværnsloven, efter hvilken man også benytter dyrlæger, privatpraktiserende dyrlæger, til at påse, at dyrene er i orden ved det årlige lovpligtige besøg? Det er jo altså også den nærmeste dyrlæge. Det kan godt ske, at han bor henne om hjørnet, og det kan ske, at han har et fritidslandbrug lige ved siden af. Det er lige før, han kan være gift ind i familien, hvis det ikke var, fordi vi havde en speciel lov om det.

Situationen er jo den, at vi faktisk har tillid til, at dyrlægerne kan løse opgaven en gang om året, men altså åbenbart ikke flere gange om året, og det vil jeg gerne have en forklaring på.

Kl. 18:24

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 18:24

Bjarne Laustsen (S):

Ligesom det gør sig gældende, når vi diskuterer fødevarerkontrollen, er det jo også her sådan, at der er nogle typer virksomheder, der har svært ved at forstå det regelsæt, som vi arbejder efter. Vi vil have en ordentlig fødevarerikkesikkerhed – det

bærer det hele – og derfor er vi i den situation, at vi siger til nogle: Vi kan da ikke stå derude og bruge alle samfundets penge på det der; det er dig, der vil drive en forretning, og vi vil altså fra samfundets side have en ordentlig virksomhed og en ordentlig hygiejnestandard. Så siger vi også: Du skal modtage rådgivning, og det er dig, der skal betale den, det idømmer vi dig at gøre.

Det kan være, at det er langt mere præventivt end at give en bøde, for den kan man jo bare betale; her skal man altså ligesom samarbejde om problemerne. Så i den sidste ende kan det hende, at man får frataget retten til at drive virksomhed, hvis ikke man har forstand på det.

Sådan kan det også være her. Der kan godt være et samspil, men vi skal altså have en samfundsmæssig kontrol, der så også kan ende op med at sige: På de her punkter er det, du har arbejdet med, ikke godt nok. Der skal vi altså have en mere kvalificeret kontrol. Og det kan så være privatpraktiserende dyrlæger, der går ind og er med til give en rådgivning om, hvordan man løser et specifikt problem i en besætning.

Vi vil have antallet af skuldarsår og alle mulige andre lidelser ned, og vi vil også have dødeligheden blandt vores produktionsdyr ned. Det er ikke rimeligt, at vi gør det på den måde, som vi gør det på i dag. Det skal vi altså efter min mening ændre på.

Kl. 18:26

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der har meldt sig endnu en med en kort bemærkning: hr. Knud Kristensen.

Kl. 18:26

Knud Kristensen (KF):

Hr. Bjarne Laustsen var inde på, at en del søer bliver skudt og går til destruktion. Jeg må lige spørge hr. Bjarne Laustsen, om han har været med til at indføre bødestørrelserne for, at der f.eks. bliver leveret søer til slagteriet med skuldarsår osv., og om han kan bekræfte, at han har været med til at indføre bøder i 10.000-kronersstørrelsen.

Kl. 18:26

Bjarne Laustsen (S):

Ja, det tror jeg sagtens jeg kan. Jeg tror faktisk også, at regeringen har været med til det. Jeg tror faktisk, at det er meget bredt, at vi ikke vil acceptere, at vores produktionsdyr bliver udsat for en produktionsform, hvor de tager så meget skade, at de får skuldarsår af det. Det kan vi ikke acceptere, og derfor er der nogle af de dyr, der simpelt hen skal aflives i stedet for.

Men det, der er vigtigst, er jo, at man finder årsagen, og at man får en produktionsform, så man undgår, at de får skulderyr. Det er jo det vigtige i det, for vi kan ikke have, at en landmand den ene uge efter den anden bliver ved med at sende dyr til slagteriet, der har skulderyr. Så er det et tegn på et problem, og derfor har Folketinget jo sat hælene i, og ministeren har sagt, at det her koster en bøde.

Kl. 18:27

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ja, nu fandt ordføreren jo selv ud af at tage ordet, så det er lige før, jeg er overflødig, men jeg vil alligevel give ordet til hr. Knud Kristensen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:27

Knud Kristensen (KF):

Det er ganske enkelt sådan, at hvis det viser sig, at der er søer, der ankommer med et helet skulderyr, hvis det er reetableret synligt, eller hvis man under slagtning finder ud af, at der har været et skulderyr osv., så risikerer landmanden at få en bøde.

Kan hr. Bjarne Laustsen ikke godt tænke sig, at den form for bødestørrelse rent faktisk sammen med den lave notering på søer, der går til eksport, og som skal slagtes, gør, at det for den enkelte landmand er en god forretning at undgå at få en bøde på 10.000 kr., hvis man faktisk har eksporteret en so, man kan få 1.200 kr. for? Det er da ikke en ret god forretning. Er det ikke et spørgsmål om, at man på daværende tidspunkt indførte en alt for høj bødestørrelse i forhold til det, der sker, i stedet for at gøre noget, der egentlig er med til at fremme sagen?

Landbruget i dag har jo rent faktisk indrettet staldsystemerne med et udviklet underlag, der gør, at skulderyr er på vej ud, og det er jo sådan set det, det handler om.

Kan hr. Bjarne Laustsen ikke bekræfte, at bødestørrelsen ikke står i forhold til den økonomi, som landmændene egentlig kan indtænke i det problemfelt her?

Kl. 18:28

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 18:28

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan ikke helt komme fri af den tanke – og jeg forstår slet ikke, at ordføreren er i samme parti som ministeren, både justitsministeren og sundhedsministeren – at det svarer til, at man i stedet for at helbrede folk skulle aflive dem. Det er i or-

den, at man bare afliver her, og det er en døds-syg tanke.

Det, der er problemet, er, at de dyr bliver pas-set og produceret på en sådan måde, og at vores staldsystemer er indrettet på en sådan måde, at de får de her skulderyr. Jeg vil den anden vej rundt, og der har vi brugt det instrument, som man bruger meget fra konservativ side i anden sammenhæng, nemlig straf, straf, straf, hver gang der er noget, og ned med den kriminelle lavalder osv. Hver eneste gang der er noget, så skal der være øget straf, men når det drejer sig om landmænd, så skal der ikke være nogen kontrol, intet egenkontrolprogram, og det er helt i orden at aflive de dyr, der ikke klarer mosten. Det er simpelt hen en syg tanke.

Kl. 18:29

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Vi siger tak til ordføreren, der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Knud Kristensen, nej, undskyld, til hr. Christian H. Hansen – det er nemlig rigtigt – fra Dansk Folkeparti.

Kl. 18:29

(Ordfører)

Christian H. Hansen (DF):

Tak for det – ikke fordi Knud ikke er et smukt navn, ligesom Christian er det.

Forslaget her er fra Dansk Folkeparti – nej, sludder og vrøvl – fra Socialistisk Folkeparti, Socialdemokratiet, Enhedslisten og Ny Alliance. Nu kan jeg ikke forstå, at Ny Alliance er med på det her forslag, for det koster en del penge at gennemføre, og de har tiltrådt finanslovaftalen, men Ny Alliance vil så måske senere i debatten komme nærmere ind på, hvad der er sket der.

Jeg vil sige, at det jo ikke er første gang, vi behandler det her forslag. Vi har behandlet det før i Folketingssalen med B 55, og med B 109 har vi også været inde på de her områder. Noget af det, der så er ændret, er, at man på et tidspunkt foreslog, at landmændene selv skulle betale for det her, altså at man ønskede, at der skulle være brugerbetaling på området, men det er man så gået væk fra nu.

Jeg vil sige, at der er nogle gode intentioner bag forslaget, men jeg forstår simpelt hen bare ikke, at man kommer med det på nuværende tidspunkt, og det gør jeg ikke, fordi vi i øjeblikket sidder og forhandler det veterinære område, hvor nogle af de her ting kommer til at indgå. Når vi sidder i nogle gode, konstruktive forhandlinger – vi skal faktisk allerede have det næste møde i morgen – er der ingen grund til, at

vi står og drøfter det her i Folketingssalen. Det er, som om at det, man egentlig gerne vil sidde og forhandle om, spiller man åbent ud med, og det har jeg svært ved at forstå.

Det er også sådan, at der i den finanslovaftale, der lige er indgået, er afsat et beløb på 5 mio. kr. til det her område. Så vil jeg gerne sige, inden Socialdemokratiet eller SF eller andre reagerer og siger, at det jo ikke rækker nogen steder – jeg vil ikke bruge det ord, som den socialdemokratiske ordfører har brugt i en publikation i dag, men det er sådan et eller andet med, at det rækker som ..., og så vil jeg ikke sige mere – at nu sidder vi i forhandlingssituationen, og hvis vi i forligskredsen, blandt dem, der er ansvarlige og vil være med til at lave et forlig, selvfølgelig, kommer frem til, at det måske kommer til at koste lidt flere penge, så er der også en bred forståelse af, at så løfter vi det i forbindelse med den næste finanslov. Den skal vi jo allerede i gang med at forhandle om et lille halvt års tid, til september.

Jeg mener, at det, som bliver drøftet i forhandlingerne i øjeblikket om de her velfærdsbesøg, får vi løst i forligskredsen, når vi kommer frem til noget. Jeg mener også, at det spørgsmål om, at destruktionsanstalterne måske skal udsættes for større tjek, løser vi, når vi kommer videre i forhandlingerne derovre.

Jeg tror ikke på, at det her forslag er noget værd, når vi har afsluttet de veterinære forhandlinger, og derfor kan vi ikke støtte forslaget i dag fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 18:33

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der har meldt sig et par stykker med korte bemærkninger, og den første er hr. Bjarne Laustsen, som nu er på sin plads.

Kl. 18:33

Bjarne Laustsen (S):

Nu bryster man sig af de 5 mio. kr., og jeg skal nok lade være med at citere det, som jeg har udtalt til citat. Men det, der er interessant, er jo, at for Dansk Folkeparti var det tidligere sådan, at vi andre ikke måtte være med, at det var noget helligt, som Dansk Folkeparti havde sammen med regeringen, når det drejede sig om fødevarerkontrol. Skandalerne kender vi udmærket, og det fortsatte bare. Derfor er det jo helt utroligt, at man har været ude i det forløb der.

Men jeg vil gerne spørge Dansk Folkepartis ordfører, om det er sådan, at vi gerne må have lov at være med den her gang, og om det er sådan, at Dansk Folkeparti også vil være med til at

sørge for, at der kommer flere midler, hvis det viser sig, at de 5 mio. kr. ikke er nok.

Vi ved jo også, at man først starter med at skære 1 pct. væk og så kommer med et lille beløb, som ikke rigtig virker nogen steder, og dernæst har Dansk Folkeparti jo også haft det synspunkt, at en kontrol hvert 20. år sandelig ikke var nok, så det kan ikke være ubekendt, at der skal flere midler til dette område bare for at holde status quo. Er det ikke korrekt?

Kl. 18:34

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 18:34

Christian H. Hansen (DF):

Jeg forstår godt, at Socialdemokratiet i øjeblikket er inde i en meget, meget vanskelig periode. Jeg forstår det egentlig godt, også på baggrund af det, der blev sagt lige nu, nemlig at Dansk Folkeparti holder Socialdemokratiet ude fra det her område.

Der er indgået et stort forlig om fødevarerkontrollen, hvor Socialdemokratiet er med, det er samtlige partier. Socialdemokratiet sidder med ved bordet i øjeblikket, de var der i hvert fald til det sidste møde. Ellers skulle de have meddelt, at de selv har trukket sig ud, men det har i hvert fald ikke været et krav fra Dansk Folkepartis side, og det vil sige, at de stadig væk sidder med ved bordet, når vi skal drøfte det her.

Så der er ikke noget med, at vi holder nogen ude fra noget som helst. Tværtimod, vi ønsker et dejlig stort, bredt forlig på det her område lige som på fødevarerområdet. Men det kræver jo, at de partier, der indgår sådan en aftale, er ansvarlige partier, som sætter ambitionerne ned på et niveau, som er forståeligt for alle, og hvor man godt nok kan være med til at løse problemerne, men hvor der ikke er tale om fed overbudspolitik, som vi plejer at kende det fra Socialdemokratiets side.

Kl. 18:35

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 18:35

Bjarne Laustsen (S):

Jeg refererede bare til, at det har været sådan tidligere.

Men jeg spurgte konkret, om det, at man har fået den lille slat penge der i finanslovaftalen, ikke bare betyder, at der så er lukket af, og at andre så ikke kan være med, hvis det viser sig, at der kræves flere penge. For vi ved jo, at Den

Danske Dyrlægeforening har lavet et lille notat, der siger, at bare for at man kan holde trit med de besparelser, der er inden for området, og bare for at man kan holde status quo, skal der tilføres 40 mio. kr. mere til området. Det er den ene ting, og det bliver man nødt til at forholde sig til, for det er et fagligt udsagn, medmindre man mener, at dyrlægerne ikke har forstand på det her.

Det andet er, at Dansk Folkeparti tidligere har sagt, at der er behov for flere besøg. I Folketingssalen handler det jo meget om, at partierne giver meldinger om, hvor man står henne, og hvad man mener, og den slags ting. Så det kunne være rart at få et tilsagn om: Mener Dansk Folkeparti, at der er behov for flere besøg ude i staldene, hvor problemerne er?

Kl. 18:36

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 18:36

Christian H. Hansen (DF):

Det er fuldstændig rigtigt, at i Folketingssalen drejer det sig meget om at give meldinger.

Der er også en anden ting, som det drejer sig utrolig meget om i Folketingssalen, og det er at høre efter, hvad det er, der bliver sagt heroppe fra talerstolen. Hvis hr. Bjarne Laustsen havde gjort det, havde det her sidste spørgsmål været fuldstændig overflødig, det er faktisk spild af tid. For det, jeg sagde indledningsvis, var, at når vi kommer til forhandlingsbordet, hvor Socialdemokratiet også er med om det her, og hvis det er sådan, at man i forligskredsen sammen med regeringen kommer frem til, at der er behov for flere midler, så tror jeg også, at regeringen kun er interesseret i, at vi får løst det her problem.

Var det sådan, at der ikke var blevet afsat nogen midler overhovedet på finansloven til det her område, så kunne jeg måske forstå, at Socialdemokratiet havde stået og klandret os, men nu er der i hvert fald vist en åbning, ved at der er afsat nogle midler, og bliver der behov for flere, indgår det selvfølgelig i en klar politisk drøftelse.

Så må jeg altså også nævne til sidst, at det der med, at sådan var det tidligere, kan hr. Bjarne Laustsen altså ikke sådan hænge sin hat op på, for der er lavet forlig tidligere på det her område, hvor Socialdemokratiet har været med.

Kl. 18:37

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er et par korte bemærkninger. Først hr. Kristen Touborg

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt spørge ordføreren om de 5 mio. kr. Hvor meget mener ordføreren vi kan komme ned på? Sagen er jo, at i øjeblikket er der i gennemsnit 20 år mellem velfærdsbesøgene, og jeg vil godt spørge ordføreren: Hvis de 5 mio. kr. bliver brugt til det her, kommer man så ned på en gang hvert tiende år eller sådan noget?

Jeg spørger, fordi jeg undrer mig lidt over, at grisene til England skal kontrolleres en gang om året af dyrevelfærds-mæssige hensyn og grise til Tyskland skal kontrolleres en gang hvert tredje år. Er det helt omsonst? Er det fuldstændig unødvendigt, at man gør det? Og hvorfor skal andre grise så ikke kontrolleres på samme måde? Er der slet ingen sammenhæng i det her?

Kl. 18:38

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 18:38

Christian H. Hansen (DF):

Jamen jeg må sige til hr. Kristen Touborg fra Socialistisk Folkeparti, at det forholder sig sådan, at vi stadig sidder i en forhandlingssituation. Det må selv Socialistisk Folkeparti erkende at vi gør, og vi skal have det næste møde i morgen.

Det kan jo godt være, at vi under de forhandlinger kommer frem til nogle helt andre modeller end dem, vi drøfter her. Det kan være, at fagkundskaben giver os nogle input til nogle bedre muligheder. Hr. Kristen Touborg var selv inde på noget angående teknikere og sådan noget, og det er måske noget, han bringer frem i forhandlingerne i morgen. Det kunne jo også være en løsning på nogle af problemerne.

Det er da rigtigt, at hvis vi skal kontrollere samtlige danske besætninger f.eks. hvert eller hvert andet år, bare for at sige det, koster det da mere end 5 mio. kr.; det er soleklart. Men det er jo heller ikke det, der er vores udgangspunkt på nuværende tidspunkt. Vores udgangspunkt er, at vi fortrinsvis skal have fat i de brodne kar, og at det er her, vi skal gøre en styrket indsats.

Kl. 18:39

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Hr. Kristen Touborg for anden gang.

Kl. 18:39

Kristen Touborg (SF):

Mit spørgsmål var sådan set også, om det er helt omsonst, når landbruget selv siger, at englandsgrisene og tysklandsgrisene bliver kontrolleret af dyrevelfærds-mæssige hensyn. Hvorfor skal resten så ikke med?

Men jeg vil også godt spørge hr. Christian H. Hansen angående den egenkontrol, som der er lagt op til skal foretages: Mener Dansk Folkeparti, at der skal foretages en kontrol af den egenkontrol, eller skal papirerne blot ligge hen?

Kl. 18:40

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 18:40

Christian H. Hansen (DF):

Nu er det jo sådan, at der er forhandlinger i gang. Vi kan godt stå og tage forhandlingerne her i Folketingssalen for åbent tæppe, men det plejer aldrig at give noget særlig godt resultat, for så er det jo, vi skal markere, at det virkelig er vores synspunkter, og vi giver os overhovedet ikke. Det gode ved forhandlinger er jo, at her sidder man rundt om et bord og kommer frem til nogle løsninger. Det gør man sjældent her i Folketingssalen, i hvert fald ikke på samme måde.

Men jeg må da sige, at en af de ting, som vi har været inde på, jo er, at den egenkontrol måske også skal kontrolleres. Vi har også været inde på nogle andre ting, og det ved hr. Kristen Touborg fra Socialistisk Folkeparti udmærket godt. Vi har nemlig sagt, at det kan være, at der også skal laves noget om med hensyn til dyrlægerne. Det er faktisk ikke sikkert, at de dyrlæger, der plejer at komme ud til besætningerne, skal blive ved med at komme der, men at det skal være nogle uvildige dyrlæger. Men jeg synes helt ærligt ikke, det er fair, når vi er i en forhandlingssituation, at stå her og tage diskussionen for åbent tæppe. Det tror jeg i hvert fald ikke der kommer bedre dyrevelfærd ud af.

Kl. 18:41

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Der er en kort bemærkning fra fru Bente Dahl.

Kl. 18:41

Bente Dahl (RV):

Jeg vil holde mig lidt til emnet, for ordføreren nævnte selv veterinærområdet i sin ordførertale, og ordføreren nævnte også beløbet 5 mio. kr., som jo er blevet forhandlet på Dansk Folkepartis foranledning med henblik på at løse nogle af de problemer, der er på området.

Ordføreren åbnede også op for, at der muligvis kunne tilføres flere midler i løbet af forhandlingerne, og så vil jeg gerne høre, hvor meget ordføreren mener veterinærområdet skal have tilført for at kunne løse de opgaver, der trænger sig på med dyrevelfærdsproblemer, og som jo åbenlyst for os alle sammen er derude.

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 18:42

Kl. 18:42

Christian H. Hansen (DF):

Jamen det vil jeg gerne svare på, og så regner jeg med, at samtlige partier, der går til forhandlingerne i morgen, her i Folketingssalen nøjagtig tilslutter sig aftaleteksten i det forlig, jeg læser op nu. Så kan jeg godt sætte et tal på, men jeg regner ikke med, at jeg kan få en godkendelse af det lige her.

Vi er i gang med nogle forhandlinger, vi aner ikke engang, hvad det er, vi har forhandlet os frem til, men Det Radikale Venstre vil have, at vi sætter tal på. Det kan jeg godt, hvis Det Radikale Venstre og resten af Folketinget fuldstændig tilslutter sig min aftaletekst, for så kan jeg overbringe ministeren det i morgen og sige, at det er det forlig på det veterinære område, jeg har indgået i Folketingssalen her i dag, og så skal jeg såmænd nok finde de par millioner.

Kl. 18:42

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Fru Bente Dahl for anden gang.

Kl. 18:42

Bente Dahl (RV):

Nu begynder forhandlingerne jo først i morgen, så Det Radikale Venstre vil ikke binde sig til noget som helst i dag. Men jeg vil gerne høre, om det beløb, som ordføreren fra Dansk Folkeparti kunne tænke sig at nærme sig, ligner det, som fagområdet vurderer som det realistiske beløb for at løse nogle af problemerne. Det er jo oppe i nærheden af 40 mio. kr., og mener Dansk Folkepartis ordfører, at vi er oppe i nærheden af det, når vi slutter forhandlingerne, hvis vi skal komme frem til et forlig?

Kl. 18:43

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 18:43

Christian H. Hansen (DF):

Jeg må bare forholde mig til, at det kan man jo ikke svare på, for det er jo heller ikke sikkert, at de partier, der sidder og forhandler om området, synes, at Den Danske Dyrlægeforenings model lige nøjagtig er de vises sten. Der er altså andre, der har givet input på området, og de input sidder vi og forhandler om.

Det Radikale Venstre vil ikke komme med nogen melding om, hvorvidt de synes, de vil tilslutte sig den forligstekst, jeg som sagt har liggende klar her og lige kan læse op af. Det vil de

ikke svare på i dag, men de vil have, at Dansk Folkeparti skal kunne fortælle, hvor mange penge der lige nøjagtig skal bruges til det her.

Jeg må sige det på den måde, at jeg synes, at de problemer, der er på det veterinære område, skal løses. Det er Dansk Folkeparti interesseret i, det ved jeg at regeringen også er interesseret i, og så tror jeg også, vi finder de midler, der skal bruges til at løse problemerne.

Kl. 18:44

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke flere kommentarer til hr. Christian H. Hansen, så vi går videre i ordførrækken. Og den her gang er det hr. Knud Kristensen fra De Konservative.

Kl. 18:44

(Ordfører)

Knud Kristensen (KF):

Jeg synes, den debat, der har været om dyrevelfærd og kontrol, er afsporet. Jeg synes ikke, den er reel, jeg synes rent faktisk, at man fuldstændig glemmer, at der er en god dyrevelfærd i Danmark. Men jeg vil gerne understrege, at Det Konservative Folkeparti går hundrede procent ind for, at der skal være orden omkring dyrehold i Danmark. Produktionsdyr i Danmark skal have optimale forhold. Det kan der ikke være nogen diskussion om.

Jeg mener i og for sig, der mangler en hel del fra landbrugets side. Landbruget skal være bedre til at markedsføre den gode dyrevelfærd, som vi rent faktisk har i Danmark. Den har vi fået igennem de senere år med de nye staldsystemer, der er udviklet, hvor der virkelig er indbygget meget dyrevelfærd. De moderne kvægstalde har indbyggede sandlejer eller sandkasser, som køerne ligger i, og det er dyrevelfærd af meget høj kvalitet. Jeg indrømmer, at der har været en årrække, hvor søerne i nogle staldsystemer har fået skuldarsår. Det blev der taget fat om, landbruget har taget det til sig, og man har udviklet nye underlag til netop søerne, der står i de staldsystemer. Men man er endnu ikke færdig med at udfase de søer, som havde skuldarsårene.

Det, der er problemet – som vi også hører i dag – er de mange, som sendes til destruktion. Det er ganske enkelt, fordi der er økonomi i at sende en so, der på et tidspunkt har haft et skuldarsår, til destruktion, fordi man så sparer 9.000 kr. i stedet for at få 1.000 kr. Jeg hørte tidligere her fra talerstolen hr. Bjarne Laustsen sige, at det var en syg tanke, jeg fremførte. Det er ganske enkelt en reel tanke, og det er den reelle situa-

tion, hvor der netop er så høje bøder, at man jo får de uforholdsmæssig store bøder.

Forslaget, som er fremsat her, er ganske enkelt unuanceret, fordi det jo er et spørgsmål om, at der, hvor kontrollen skal være større, er selvfølgelig der, hvor de brodne kar er. I dag er der for 95 pct. af den danske produktions vedkommende en meget høj dyrevelfærd i besætningerne.

Kl. 18:48

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der har meldt sig et par spørgere. Den første kommentar er fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 18:48

Bjarne Laustsen (S):

Man bliver mere og mere målløs. Jeg vil gerne spørge hr. Knud Kristensen, om han står bag regeringens politik på det her område med hensyn til antal velfærdsbesøg, antallet i forhold til den bødestørrelse, der er, hvis man overtræder gældende lovgivning. Det var spørgsmålet.

Dernæst kan jeg forstå, at de problemer, der er med skuldarsårene, er nogle, der var engang, de eksisterer ikke mere, de er løst. Hvis man fra det offentlige side bare lader være med at komme i staldene, så bliver alle problemer løst, så er der ikke noget at komme efter mere. Det skal det offentlige altså bare lade være med, og der skal heller ikke gives flere bøder, så løser alle problemer sig også, og så er der heller ikke mere at komme efter der.

Når alle de problemer er løst, hvorfor skyder landmændene så stadig væk dyrene i stedet for at sende dem på slagtehus, når der ikke er noget i vejen med dem?

Kl. 18:49

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 18:49

Knud Kristensen (KF):

Nu kunne jeg jo næsten sige det, som hr. Christian H. Hansen sagde fra talerstolen. Hvis ellers man hørte efter, hvad der blev sagt, så var det ikke nødvendigt at stille spørgsmålet. For nu at tage det sidste først, vedrørende at alle problemer er løst, vil jeg sige til hr. Bjarne Laustsen, at alle problemer *ikke* er løst, men jeg sagde, at man er tæt på at have udfaset de dyr, som havde skuldarsårene på daværende tidspunkt, men alle er ikke ude af systemet endnu, og bødestørrelsen gør, at landmændene rent faktisk spekulerer økonomisk i det.

Jeg kan bare sige, at Det Konservative Folkeparti og den konservative ordfører står bag rege-

ringens politik på det område her – ingen diskussion om det! Det Konservative Folkeparti og den konservative velfærdsordfører støtter op om, at der skal være en optimal dyrevelfærd for samtlige produktionsdyr i Danmark.

Kl. 18:49

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Bjarne Laustsen for anden gang.

Kl. 18:49

Bjarne Laustsen (S):

Hr. Knud Kristensen siger – og det kan man jo læse i referatet af forhandlingerne – at det er ministerens og Folketingets skyld, at landmændene er nødt til at skyde dyrene. Det siger han direkte fra Folketingets talerstol. Kontrol er unødvendig, velfærdsbesøg er unødvendige. Man arbejder med tingene, og bare der går lang tid nok, så vil alle grisene være døde eller slagtet, og så er der ikke flere problemer i det, og derfor er der ikke nogen grund til at gøre noget ved det. Det er noget helt andet, ministeren, hver eneste gang vi har den her diskussion, siger, nemlig at der ikke skal være tvivl om, at vi skal have orden i sagerne, og at vi derfor skal have en kontrol. Det, vi diskuterer, er, hvor tit den skal være der: egenkontrol, risikobaseret osv.

Derfor er det helt fantastisk, at den konservative ordfører lægger alle de ting fra sig. Jeg hører udmærket, hvad der bliver sagt, alt for godt endda, vil jeg næsten sige, og det gør befolkningen, der sidder og lytter til det her, også. De hører jo godt, hvad det er, hr. Knud Kristensen siger. Han siger, at Folketinget har vedtaget regler, der gør, at man er nødt til at aflive dyrene i stedet for at sende dem til slagting. Den tærskel, som findes i systemet i dag, er alt for lav, ifølge hr. Knud Kristensen. Bare dyrene kan komme derhen, om benene er brækkede eller der er skuldarsår, så er det fint. Man skal i hvert fald ikke have en bøde for det. Det er jo det, som hr. Knud Kristensen står og siger.

Det er der, hvor vi siger, at vi i dag gerne vil have en produktionsform, der gør, at vores dyr, når de er udtjent og har fået de grise, de skal have, så kan blive sendt på slagteriet og blive slagtet. Det er den optimale situation for mig, det vil jeg gerne have, og det tror jeg egentlig tjener dansk landbrug bedst. Jeg kan ikke forstå, hvis hr. Knud Kristensen ikke er enig i det.

Kl. 18:51

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Når den røde lampe lyser osv. Så er det ordføreren.

Kl. 18:51

Knud Kristensen (KF):

Der var i og for sig ikke ret meget nyt i det, hr. Bjarne Laustsen fremførte. Det, der selvfølgelig er det optimale mål, er netop, at alle dyr kan gå slagteriets vej, og at den produktion, man har, kan udnyttes hundrede procent. Jeg prøver bare at fortælle hr. Bjarne Laustsen, at prisen på de søer, der bliver destrueret, er så lav i forhold til at skulle betale en bøde på 10.000 kr. Det er i og for sig det, jeg prøver at fortælle, og det er uheldigt, at tingene har udviklet sig på den måde. Det er det, jeg siger. Jeg sagde lige før, at jeg bakker op om den bedste dyrevelfærd i verden, og det tror jeg rent faktisk at vi har i den danske produktion. Vi har de bedste dyrevelfærdsforhold i verden. Jeg må så sige en ting mere, og det er, at landbruget bare skal udnytte situationen og markedsføre det noget bedre, og så skal vi respekttere, at der virkelig er sket mange forbedringer på dyrevelfærdsområdet i Danmark.

Kl. 18:52

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ja tak. Det med den røde lampe gælder også ordføreren. Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Kristen Touborg.

Kl. 18:52

Kristen Touborg (SF):

Den bedste dyrevelfærd i verden har vi i Danmark, siger ordføreren. Det må man sandelig ikke håbe, for så ser det skidt ud andre steder. Vi har 170.000 søer, der dør om året, det er hver tredje so, der forlader bygningerne på gårdene. Og så siger den konservative ordfører, at det med skuldarsår er på retur. Jamen det er da kun en ganske lillebitte promille af de søer, der dør, som dør af skuldarsår. Der er en hel masse andre ting. Det er simpelt hen, fordi vi har nogle staldsystemer, der er så hårde for dyrene, at de simpelt hen ikke kan holde til det, de bliver nedslidt. Og når den konservative ordfører siger, at 95 pct. af danske husdyrbrug har gode dyrevelfærdsforhold, så er jeg nødt til at spørge: Hvor kommer så de her 170.000 søer fra?

Kl. 18:53

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 18:53

Knud Kristensen (KF):

De kommer jo fra de danske staldsystemer, det tror jeg heller ikke at spørgeren er det mindste i tvivl om. Men jeg må så også sige en gang til, at det, som tidligere var meget oppe i tiden, jo netop var skuldarsår og forskellige andre skader,

og at der er sket en væsentlig forbedring af de danske staldsystemer igennem de senere år, fordi man netop har indrettet staldsystemerne efter at undgå de der skader. Og det, som jeg svarede den tidligere spørger, var netop, at de dyr, som i tidens løb har pådraget sig de skader, og hvor man ikke var så opmærksom på det, endnu ikke er udfaset.

Derfor må jeg sige, at vi virkelig er på rette vej, og at danske producenter har meget fokus på området. Jeg har jo gjort mig den ulejlighed som ordfører på dyrevelfærdsområdet at besøge nogle gårde med staldsystemer.

Kl. 18:54

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Hr. Kristen Touborg for anden gang.

Kl. 18:54

Kristen Touborg (SF):

Som det fremgik af mit spørgsmål før, så udgør skulderyr kun en ganske lille promille af det problem, der er med alle de mange dyr, som dør, og som bliver sendt til destruktion. Der er masser af sygdomme, som udløses af den stresssituation, som dyrene lever under, fordi vi har nogle staldsystemer, som er for dårlige. Jeg synes, at ordføreren er nødt til at forklare noget om, hvorfor der er 170.000 dyr, der hvert år forlader gårdene døde, og hvorfor tallet er stigende. Der er ikke hold i det, ordføreren siger, for det her er jo ikke en forbedring, det er et tal, som er i stigning, og derfor har ordføreren simpelt hen ikke styr på, hvad det er, det her handler om.

Kl. 18:55

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 18:55

Knud Kristensen (KF):

Jeg må selvfølgelig beklage, hvis jeg ikke har styr på det, det handler om. Det, det handler om, er jo, at vi netop taler om, at vi skal have en forbedret dyrevelfærd. Når der er 170.000 søer, der forlader de danske staldsystemer, fordi de er syge, eller fordi de er nedslidte osv., er det vel også, fordi vi igennem tiderne helt tilbage fra 1960'erne og 1970'erne og 1980'erne har haft en stigning i selve produktionen af dyr, og det er klart, at når der er stigning i antallet af dyr, så vil der også være en stigning i antallet af døde. Men dødeligheden i de danske produktioner har altid været der; vi har aldrig haft så stor en produktion i Danmark, som vi har i dag.

Jeg vil gerne understrege, at dyrevelfærd for den konservative ordfører betyder rigtig meget. Jeg synes, der er mange ting, vi endnu har be-

hov for at få drøftet, og kan vi komme til et bedre resultat, så skal vi selvfølgelig gøre det, sammen med producenterne.

Kl. 18:56

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der har ikke meldt sig flere med korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren, og den næste i ordførerrækken er fru Bente Dahl fra Det Radikale Venstre.

Kl. 18:57

(Ordfører)

Bente Dahl (RV):

Beslutningsforslaget i dag foreslår en øget kontrol. I Danmark har vi statistiske kontrolbesøg uanmeldt hvert 20. år, B 38 foreslår hvert 3. år. Det er en stor stigning i forhold til de nuværende forhold, men baggrunden for forslaget er også alvorlig nok. Problemerne med dyrevelfærden i de danske stalde vokser og vokser. Et symptom på, hvor store de er, er, at der går 170.000 søer om året til destruktion. Det er næsten hver tredje so, og dertil kommer et lignende stort antal køer. Tallet er i stigning, og det kunne tyde på svigt i dyrevelfærden. Det ville klæde landbruget pænt og godt selv at undersøge, hvorfor der er så mange dyr, der går til destruktion. Men når nu landbruget ikke gør nok for selv at undersøge det, er vi nødt til at komme på banen med sådan nogle beslutningsforslag, som vi behandler i dag.

Det Radikale Venstre synes, at intentionen i det her beslutningsforslag er sympatisk. Vi må tage hånd om dyrenes velfærd.

Intentionen med forslaget er som sagt fin, men vi må dog indvende et par ting, nemlig bl.a. finansieringen. Den mangler vi at få på plads, både hvor meget det koster, og hvordan vi skal skaffe pengene til det. En anden kommentar er, om øget kontrol virkelig er den eneste rigtige måde at håndtere det her store problem på, om kontrol er den eneste og bedste måde at styre de brodne kar på. I Det Radikale Venstre mener vi, at der skal andre foranstaltninger til. Vi skal ikke kun lovgive på baggrund af brodne kar i branchen.

Endelig kan vi ikke få øje på, at der er personale nok – altså dyrlæger eller andre personalegrupper – til at varetage flere kontrolopgaver.

Men det er vældig vigtigt at få hold på dyrevelfærden. I befolkningen er der en stor interesse for, at dyrene skal behandles ordentligt. Den interesse deler vi også i Det Radikale Venstre. Dyrevelfærd skal ses som en selvfølgelig del af det at have ansvaret for dyr.

B 38 sætter fokus på dyrevelfærden. Vi må blot sige, at dyrevelfærd ikke er gratis. Der skal afsættes midler til det, mange flere end de midler, regeringen gør i sit oplæg i den nye rapport på veterinærområdet, for regeringen lægger her op til et udgiftsneutralt forlig. Det mener vi altså ikke er godt nok i Det Radikale Venstre. Der skal afsættes midler, så opgaver og ressourcer følges ad, og der er mange eksempler på, at det ikke er tilfældet i øjeblikket.

B 38 er som sagt et skridt i den rigtige retning, men vi skal have klarhed over finansieringen. Vi er afventende, og på baggrund af, hvordan udvalgsarbejdet bliver, om vi kan få en redegørelse for, hvad det koster, og hvad finansieringsmulighederne er, vil vi overveje vor endelige stillingtagen i anden behandling.

Kl. 19:00

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken. Så er det hr. Per Clausen fra Enhedslisten.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er jo rigtigt, som det er sagt, at den her behandling kommer på et ubelejligt tidspunkt. Det gør behandlinger af beslutningsforslag næsten altid, enten kommer de for tidligt, eller også kommer de på et forkert tidspunkt, eller også kommer de for sent, og hvis man nu var kommet med det her beslutningsforslag, efter at der var lavet et forlig, så var det i hvert fald kommet for sent. Nu er det måske lige præcis i tide.

Jeg skal da benytte lejligheden til helt offentligt at sige, at det fra Enhedslistens synspunkt da slet ikke er sikkert, at der er brug for flere offentlige midler på det her område end dem, Dansk Folkeparti praler af at have fået hevet ud af regeringen. Der er brug for mere kontrol, der er brug for mere målrettet kontrol, der er brug for mere effektiv kontrol, men vi ser da sådan set gerne, at udgifterne til det dækkes af dem, der – om jeg så må sige – benytter sig af kontrollen. Så hvad angår økonomisk ansvarlighed, behøver man ikke i den her sag at være bekymret for Enhedslisten. Det er det første, jeg vil sige.

Det andet er, at det jo er rigtigt, som justitsministeren indledningsvis sagde, at vedtagelsen af det her forslag på ingen måde vil løse alle dyrevelfærdsproblemer. Det tror jeg sådan set heller ikke at der er en eneste af forslagsstillerne der har nogen som helst forventninger om. Realite-

ten er jo, at når vi fokuserer på den her kontrol, den uafhængige kontrol, er det vel ud fra to hovedargumenter.

Det ene hovedargument er, at det jo er meget godt, at man har et tæt samarbejde imellem den enkelte landmands dyrlæge og landmanden. Det kan sikkert også føre til gode og fornuftige resultater, men mellem de parter eksisterer der en økonomisk afhængighed, der i hvert fald i nogle tilfælde godt kan påvirke, om der også sker indberetning af de tilfælde, hvor der sker lovovertrædelser. Det er jo ikke noget, vi har fundet på. Det er sådan set noget, som Den Danske Dyrlægeforening gentagne gange har gjort opmærksom på.

Det andet argument for at støtte det her forslag er jo, at vi må erkende, at den måde, vi har indrettet fødevarerproduktionen på i Danmark, er en produktionsmåde, som stiller store fysiske og psykiske krav til de dyr, der leverer kød og mælk og andre ting. Det er jo sådan, at de industrihusdyrbrug, vi har nu, faktisk er steder, hvor der er et meget massivt pres på dyrene. Det kan vi også se på nogle af de problemer, der så opstår, og hvor en mere effektiv kontrol måske alligevel kunne spille en vis rolle.

Jeg vil bare komme med et eksempel på, at det er sådan i mange besætninger, at smågrisene rent faktisk får klippet halerne, altså bliver udsat for halekupering rutinemæssigt. Der var her for nogle dage siden i Nordjyske en historie om, at man var kommet til at skrive, at en landmand sagde, at ud over at man nu skulle sætte de her clips i ørerne af smågrisene, hvilket selvfølgelig var noget forfærdelig dyremishandling, som derudover kostede ekstra arbejdskraft, så kom det oven i alt det, man udsatte dem for i forvejen i form af kastration og halekupering. Det viste sig selvfølgelig, da sagen blev undersøgt lidt nærmere, at det ikke var rutinemæssigt, at den her producent af smågrise halekuperede alle sine grise. Det var kun i forhold til nogle ganske bestemte landmænd. Når han leverede til dem, var han nødt til at kupere grisene. Sådan blev det i hvert fald.

Vi har også hørt, hvordan hele diskussionen om skulderrsår jo har ført til, at i hvert fald skulderrsår som et synligt fænomen er blevet reduceret. Der må vi jo bare sige, at så længe vi tvinger søerne til at stå meget trangt hængt op på de her bøjler, er det måske sådan, at der, hvor de lægger sig ned, lægger de sig ned på nogle måtter, som forhindrer, at der kommer varme væk, og det har i virkeligheden skabt et nyt dyrevel-

færdsproblem, som en øget kontrol også kunne sætte fokus på.

Det er ingen hemmelighed i de debatter, der foregår, at hele spørgsmålet om antibiotika i svinebesætningerne er en af de ting, der er med til at skabe større risiko for antibiotikaresistens, som kan få meget alvorlige konsekvenser også her, når man ser, at man bruger antibiotika, ganske ofte meget massivt til smågrise – i realiteten også som led i at forebygge sygdomme mere end i at give det enkelte syge dyr behandling.

Vi har også set, at ved de stadig større malkekvægsbesætninger har ministeren jo – fødevarerministeren, ikke justitsministeren, vi må give de rette ministre skyld for de rigtige ting i den her debat – været med til at sikre, at man kan have endnu større besætninger. Det er sådan lidt kuriøst, fordi vi har sådan en diskussion kørende, og vi har en arbejdsgruppe nedsat, som skal se på mulighederne for at sikre, at malkekvæg kommer på græs. Det er jo sådan set fremgået af meget af debatten, at det er et stort problem, at hvis man har nogle rigtig store besætninger, så er det ekstra besværligt at få køer på græs. Men på trods af at der altså i Justitsministeriet foregår et udredningsarbejde om den her problemstilling, hvor i hvert fald mange har givet udtryk for, at det kunne være et stort dyrevelfærdsmæssigt fremskridt, hvis kørerne kunne komme på græs, så vedtager fødevarerministeren samtidig nogle retningslinjer, der formentlig vanskeliggør den proces.

Alt i alt er der god brug for mange tiltag, der kan forbedre dyrevelfærden. Det her forslag er et lille, beskedent forslag, og derfor er det også underligt, at det ikke bare kan vedtages umiddelbart; men vi må jo vente at se, hvad der sker i det videre forløb.

Kl. 19:06

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ja tak. Så giver jeg ordet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kristen Touborg.

Kl. 19:06

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kristen Touborg (SF):

Tak for debatten. Jeg synes, det har været en væsentlig debat, vi har haft.

Jeg synes, det er en debat, som vi er nødt til at tage, også i fuld offentlighed. Jeg skal medgive, at vi, da vi fremsatte forslaget, havde en forventning om, at vi vel på et eller andet tidspunkt i nærheden af den her første behandling ville skulle have forhandlinger om veterinærområdet, men vi var nu alligevel enige om, at det ville

være godt at få en bred og generel debat om det her, fordi der jo ikke just er lagt op til, at der sådan er de store midler i de forhandlinger, vi skal have om veterinærområdet. Så det er sådan overordnet baggrunden for at svare på den kritik, der undervejs har været af, at vi har fremsat forslaget nu, lige bestemt på nuværende tidspunkt.

Det er blevet fremhævet nogle gange, at vi har en velfærdskontrol, som man gerne vil gøre risikobaseret og dermed bedre.

Det er jeg enig i at man fint kan gøre. Problemet er jo bare, at man, når man risikobaserer, så måske kommer hvert tredje år i nogle få besætninger, og at der så går 50 år imellem, at man kommer i andre. Der må vi jo nok sige, at det så er det samme, som at man overhovedet ikke har nogen kontrol, og det tror jeg altså ikke på at man kan få til at køre på forsvarlig vis.

Justitsministeren sagde noget om, at tillid er godt, men at kontrol er bedre, og dertil vil jeg jo svare, at tillid er godt, men at kontrol er nødvendig, og jeg mener meget, at kontrol er nødvendig.

Når Venstres ordfører sammenligner læger og dyrlæger og spørger, om man så heller ikke kan stole på lægerne, så vil jeg gerne præcisere, at forskellen på det jo er, at dyrlægerne får deres brød direkte som følge af, at de har kunder i landbruget, og det vil sige, at de, hvis de ikke er nogenlunde medgørlige, altså sådan som landmanden synes de skal være, så faktisk mister kunden. Det er altså direkte koblet op på dyrlægens brød, og derfor er det ikke den samme måde at agere på. Og derfor er det ikke godt nok, at man bruger sundhedsrådgivningen og bruger de praktiserende dyrlæger til det her; der skal en reel offentlig kontrol til, for at det skal kunne fungere.

Vi har snakket noget om egenkontrol. Jeg er enig i, at egenkontrol er udmærket at have, men det er et stort problem, hvis egenkontrolprogrammet ikke kontrolleres af en offentlig instans, for så er egenkontrolprogrammet jo meget lidt værd, og derfor skal vi også af den grund have nogle flere offentlige kontroller.

Jeg har over for nogle ordførere nævnt det der paradoks med, at landbruget selv har besluttet, at englandsgrise skal have velfærdsbesøg hvert år, men at vi åbenbart mener, at det er nok at have velfærdsbesøg hvert 20. år i resten af besætningerne. Det er da et paradoks, som man må undre sig lidt over at vi egentlig synes er forsvarligt.

Jeg er ikke i tvivl om, at staldsystemet, som vi har fået oparbejdet i Danmark, og den effektivisering, der er foregået der, er hovedårsagen til de store problemer, vi har, og de mange døde dyr, vi ser. Vi har et staldsystem, som er så hårdt for dyrene, at de simpelt hen ikke kan holde til det i længden.

Jeg vil godt sige til hr. Christian H. Hansen, der efterlyser, at vi sidst havde brugerbetaling med, at det jo er rigtigt, at vi har fjernet den meget bevidst. Det har vi gjort, fordi Dansk Folkeparti sidst afviste vores beslutningsforslag med henvisning til, at de jo havde aftaler, sådan at man ikke kunne have brugerbetaling. Så havde vi en forventning om, at det kunne være, at Dansk Folkeparti, når vi fjernede brugerbetalingen, så i hvert fald ikke havde den undskyldning for at undlade at gå ind for det.

Så må jeg sige, at jeg er ret rystet over den konservative ordførers måde at agere på. At lade som om det er bødernes størrelse, der er problemet, når man ved, at der er 170.000 søer, der går til destruktion, og sige, at det er brodne kar, og sige, at 95 pct. af de danske svineproducenter dyrevelfærdsmæssigt er i orden, hænger simpelt hen ikke sammen. Og derfor tror jeg da, det kan blive rigtig godt, at vi også får nogle gode, detaljerede drøftelser om dyrevelfærden, i forbindelse med at vi skal have vores veterinærmøder og i øvrigt have udvalgsbehandling af forslaget her.

Men tak for debatten.

Kl. 19:11

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der har lige meldt sig et par medlemmer med bemærkninger. Den første er fru Tina Nedergaard.

Kl. 19:12

Tina Nedergaard (V):

Jeg hæftede mig blot endnu en gang ved den mistillid, der ligger over for dyrlægerne: Fordi de henter en indkomst ude hos landmændene, så er de pr. definition ikke værdige til at få den tillid, som Folketinget i øvrigt tillægger offentligt ansatte, som har forskellige roller i vores samfund.

Altså, jeg vil bare hæfte mig ved en ting, og det er, at det af dyreværnsloven fremgår, at alle besætninger skal have besøg af en dyrlæge en gang hvert år. Der er i den lov mig bekendt ikke en udelukkelse af, at det må være den samme dyrlæge, som varetager sundhedsrådgivning, hvilket jo f.eks. for svineproducenternes ved-

kommende forekommer i 80 pct. af besætningerne.

Jeg vil sige, at man i den del af dyreværnsloven, som sikrer dyrlægebesøg, ikke har taget det forbehold, ikke har lagt den mistillid mellem landbruger og dyrlæge ind, som hr. Kristen Touborg beskriver her, og jeg vil gerne have det uddybet.

Kl. 19:12

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 19:13

Kristen Touborg (SF):

Sagen er, at dyrlægerne selv har problemer med, om der er tilstrækkelig frigørelse fra deres kunder.

For mig at se er det helt oplagt, at det, når man er afhængig af, at kunden jo kan skifte til en anden dyrlæge, så ikke giver en uvildig vurdering. Uanset hvad der måtte stå i loven, i den ene paragraf eller i den anden, så er jeg ikke i tvivl om, at det er sådan ude i det rigtige liv.

Kl. 19:13

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Tina Nedergaard for anden gang.

Kl. 19:13

Tina Nedergaard (V):

Nu er det forslagsstillerne og ikke regeringspartierne, som har bragt forhandlingerne ned i salen, og derfor er jeg meget interesseret i det i forlængelse af det, hr. Kristen Touborg peger på.

Det er sådan set ikke konceptet med, at der er dyrlæger, der har en funktion i forbindelse med kontrol, og måske endda privatpraktiserende dyrlæger, hr. Kristen Touborg anholder; det er det, at det er vedkommende, som giver sundhedsrådgivning. Og så synes jeg bare, det er interessant, når hr. Christian H. Hansen under tidligere møder har påpeget, at man så eventuelt kunne bruge forskellige privatpraktiserende dyrlæger, som man så skifter rundt, så der ikke er det her leverandørforhold. Er hr. Kristen Touborg så åben over for at se på den model, altså frem for at det er egentlig kontrol, men snarere også rådgivningsbesøg, man er inde på?

Kl. 19:14

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:14

Kristen Touborg (SF):

Det er klart bedre at have en anden praktiserende dyrlæge, eller det kunne være en anden dyrlæge.

Det, hr. Christian H. Hansen der fremstiller, minder jo om den gamle kredsdyrlæges funktion. At kredsdyrlægen er offentligt lønnet, gør så bare tingene bedre.

Men det er helt indlysende bedre at have en uvildig dyrlæge til at komme og foretage de her velfærdsbesøg.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Også hr. Christian H. Hansen har bedt om en kort bemærkning.

Kl. 19:14

Christian H. Hansen (DF):

Ja, tak for det.

Jeg ved godt, debatten har varet længe, men nu er det sådan, at hvis man gerne vil stille hr. Kristen Touborg et spørgsmål, er det altså først her i ellefte time, man kan få lov til det. Lad os sige, at vi i de forhandlinger, der er i gang, gennemfører forslaget her. I betragtning af at SF nu er blevet et stort parti, i hvert fald ifølge nogle målinger, skal det jo også til at være et økonomisk ansvarligt parti, og jeg vil gerne vide, hvad forslaget her egentlig koster.

Kl. 19:15

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:15

Kristen Touborg (SF):

Nu har SF, også inden vi blev et stort parti, været et økonomisk ansvarligt parti, så der vil ikke blive nogen forandring i den sammenhæng.

Jeg har forsøgt at vurdere, hvad forslaget koster. Det er meget vanskeligt, fordi man ikke umiddelbart kan sige, om det f.eks. er teknikere eller dyrlæger, der skal bruges, så der er en hel masse ubekendte. Men i øvrigt har vi det sådan, at vi godt synes, man kan fremsætte et beslutningsforslag, som anviser regeringen de overordnede linjer, og så er det jo regeringens opgave at undersøge, hvilke detailkonsekvenser det vil få. Det er noget af det, man f.eks. også kan bruge udvalgsarbejdet til, så hvis hr. Christian H. Hansen er meget interesseret i den del, vil jeg sørge for, at der bliver stillet spørgsmål til regeringen om, hvad den mener det koster.

Kl. 19:16

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Christian H. Hansen, anden gang.

Kl. 19:16

Christian H. Hansen (DF):

Jo, men grunden til, at jeg spørger, er jo selvfølgelig en dyb, dyb interesse. En medforslagsstiller på forslaget, nemlig fru Bente Dahl fra Det

Radikale Venstre, spurgte, hvor mange penge Dansk Folkeparti ville bruge på området her, og så tænkte jeg, at det jo var, fordi kredsen af partier omkring forslaget simpelt hen havde regnet noget ud og kunne komme med et konkret tal i dag. Jeg kan forstå, at det kan man ikke, men jeg synes, det ville være glimrende, hvis man fandt ud af det.

Kl. 19:16

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:16

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt i al venskabelighed bede Dansk Folkepartis ordfører om at læse forslaget ordentligt. Den radikale ordfører er ikke medforslagsstiller.

Kl. 19:17

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er endnu en kort bemærkning, og den er fra hr. Knud Kristensen.

Kl. 19:17

Knud Kristensen (KF):

Nu giver hr. Kristen Touborg jo udtryk for, at han stadig væk er rystet over, at jeg har draget paralleller mellem bødestørrelsen og det, at den enkelte landmand jo egentlig kunne indtænke noget økonomisk tænkning i netop problemet med at destruere søerne. Men jeg vil gerne sige til hr. Kristen Touborg, at jeg faktisk er lige så rystet over, at hr. Kristen Touborg kan sammenligne med England og Tyskland og de kontroller, de kræver, og ønske at overføre dem til de danske systemer, da vi har langt, langt bedre staldsystemer og funktioner på dyrevelfærdsområdet, end man har i de lande.

Kl. 19:17

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 19:17

Kristen Touborg (SF):

Først angående bødestørrelserne: For det første vil jeg sige, at jeg mener, at også Det Konservative Folkeparti har stemt for bødestørrelserne, og for det andet vil jeg sige, at jeg er med på, at det sagtens kan være sådan, at søer med skuldarsår ryger til destruktion. Problemet for den konservative ordfører er bare, at dyr med skuldarsår udgør en lillebitte del af de dyr, der går den vej, og derfor er det ikke kun det, det handler om. Det handler ikke kun om brodne kar, det handler om, at det er et problem hele vejen igennem i det staldsystem, vi har.

Så skal jeg sige til den konservative ordfører, at han fuldstændig har misforstået det med kon-

trollen i Tyskland og England. Kontrollen sker i Danmark, men populært kalder man dyrene englandsgrise, fordi de går til engelske supermarkeder og er en ganske bestemt form for produktion.

Kl. 19:18

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Hr. Knud Kristensen for anden gang.

Kl. 19:18

Knud Kristensen (KF):

Det var jo en god oplysning, hr. Kristen Touborg kunne komme med her afslutningsvis.

Jeg vil sige til hr. Kristen Touborg, at jeg synes, han er meget bekendt med erhvervet, og jeg er lidt skuffet over, at hr. Kristen Touborg ikke i bare en eneste sætning i den debat, der har været, har rost det danske produktionssystem for den udvikling, der har været gennem de seneste år. Det er jeg i og for sig meget skuffet over, for jeg synes, det danske produktionssystem og de danske landmænd egentlig fortjener, at Folketinget en gang imellem roser den måde, man indretter sig på.

Kl. 19:19

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 19:19

Kristen Touborg (SF):

Jeg kan vel nemmest svare på den måde, at hvis jeg skal rose, skal der være grund til det, og jeg må skuffe den konservative ordfører med, at det er der langt fra. Allerede den omstændighed, som også Enhedslistens ordfører var inde på, nemlig at stort set samtlige svin, der bliver født, bliver halekuperet, viser det.

Jeg har det sådan, at hvis de danske svineproducenter tør ophøre med generel halekupering, vil jeg give dem en undskyldning, for så vil jeg

erkende, at staldsystemet så er godt nok. Men jeg vil ikke tro, at der er ret mange svineproducenter, der tør foretage den handling. Jeg må sige, at jeg selv holdt op med at halekuperere, da jeg var svineproducent, fordi jeg begyndte at bruge noget halm, og det gav ikke de store problemer. Det er og bliver staldsystemet, der er problemet, og det tror jeg også den konservative ordfører bliver nødt til at erkende.

Kl. 19:20

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 19:21

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 12. marts 2008, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet. (Kl. 19:21).